

Ångestfylld?
Du är inte ensam.

Vad hände med
**studenternas
hälsa?**

I fokus: Christer Holm
Handels infiltrerar
Diskriminering på krogen
Och mycket mer

IUSBÄRAREN

Juridiska
Föreningen vid
Stockholms
Universitets
tidning

Nr 1 / 2005
Årgång 47

AVDELNING	SID
Chefredaktörens ord	2
Ordförandens ord	3
Kalendarium	3
Ny lunchrestaurant	4
Juristernas hus i ny skrud	4
Proppdagen	5
Styrelsepresentation	6
Gästskribenten & Amanuensnytt	8
FastReg	8
I fokus: Christer Holm	9
Kort om: Örebro Universitet	9
Stämningfullt	10
Krogdiskriminering	12
Studenthälsan	14
Legally Blonde	18
Spexet	19
Legal English	20
Att byta inriktning	22
Skiljaktigt	23
Pressens roll i rättsprocessen	25
Avgångsklasser	26
Övrig information	26

FAST REDAKTION

Nahal Karimi
Andreredaktör
nahalkarimi@hotmail.com

Charlotte Eklund
Annonsansvarig
annons_iusbararen@hotmail.com

William Dahlheim
Art Director
william@dahlheim.com

Visst känns det som man verkligen kan börja den nya terminen utvilad och motiverad!

Eller inte...

Vårt sk. två-termin system är icke existerande. Inget jullov, ingen tid alls för att återfinna energin och gnistan. När den nya terminen börjar mitt i vintern känner vi oss ännu mer slitna och glåmiga än vi var innan.

Men även om den nya terminen bara känns som en förlängning av höstterminen så har den i varje fall för mig inneburit någonting riktigt kul, nämligen chefredaktörsposten. Ett ansvar som jag tror kommer att bidra till en spännande och krävande utmaning, visserligen är jag fullt medveten om att bara vara juristikstuderande många gånger känns som en tillräcklig utmaning i sig.

Jag minns min första termin som om det var igår. Rolf Hööks traditionella mottagande i C6:an och sen den första gruppundervisningen. Jag kommer fortfarande ihåg hur vår lärare om än med glimten i ögat sa: "För att ni ska lyckas i det här yrket bör ni ägna er åt segling, golf, tennis eller ridning. Det är där de riktiga avtalen sluts." Paniik! Jag sysslade ju inte med något av det där och hade inte heller råd att göra det. Med andra ord, redan den första veckan såddes det första stressfröet, om än ett mycket litet frö. Fröet fortsatte att gro för varje termin som passerade. Som ni alla vet har många kurser sin egen lilla skräckhistoria. Termin tre var det dags för "muren", C2: an... ännu mer stress. Kursen som skulle skilja agnarna från vetet. Termin fem, processen. Förra

terminens statistik; nästintill hälften underkända, Paniik! Inte nog med den ångesten, så nalkas nu tiden för sommar-notarietjänsterna... Vem ska på intervju vart? Vem har sökt? Vem har kontakter på vilken advokatbyrå?

Huruvida man älskar företagsöverlåtelse, vill rädda världen eller jobba för djurens rättigheter så måste vi stanna upp ibland och verkligen ge oss själva tid. Inga AB och notarietjänster i världen kommer rädda dig eller göra dig lycklig den dag du går in i väggen. De prestationskrav och den ångest många studenter (jag själv inkluderat) känner är oroväckande. Många blir utbrända redan innan examen. För att försöka ändra den situation som vi studenter befinner oss i måste vi till att börja uppmärksamma problemet. Eldsjälar på studenthälsan bidrar med sin del, JURO (Juris kandidatstudenternas riksorganisation - se www.juro.se) samverkar för att vi ska få bättre studieförutsättningar, i det här numret och även kommande nummer skall vi fortsätta uppmärksamma studenternas sviktande hälsa. På sidan 14 har Iusbararen dragit sitt strå till stacken.

Tills nästa nummer, ta hand om varandra och kom ihåg att ge era själva lite tid att bara göra absolut ingenting.

Kram!

Negin Tagavi,
Chefredaktör 2005
negin_t83@yahoo.se

Nytt år, ny start, nya möjligheter

Tänker du som jag att vid nyår börjar ett nytt liv? Dags att bli nyttig; börja använda det där träningskortet som för varje dag som går allt tydligare närmar sig utgångsdatumet, äta mer frukt och grönsaker, umgås mer med familj och återknyta kontakten med gamla vänner?

Studiemotivationen skulle behöva sig en liten puff i rätt riktning och när skulle det passa bättre om inte i början av ett nytt år? Även om du har suttit hela jullovvet med studier och vid tentans slut inte har ett uns kvar av den energi du lagrade i somras så känns det som att det nu finns möjlighet att med friska tag ta sig an en ny termin och nya kurser.

Dagarna blir längre och ljusare. Snart är det vår – inte för att det har börjat märkas än, men alla vet ju att våren analkas – och efter en intensiv period av tentaplugg är nog de flesta studenters hem inte i toppskick. En vårstädning är vad som behövs! ”Men inte idag... På måndag ska jag ta tag i mitt liv...”

Det kanske dessutom är dags att skaffa ett helg- och kvällsarbete? Lite extra inkomst är ju inte fel när man är student. Man kan ju läsa lagboken på

bussen till och från jobbet, och kanske på någon rast då och då, eller? Det ska nog hinnas med.

Du har liksom jag höga ambitioner! Inte nödvändigtvis för höga, men det kanske vore en idé att inte bli en helt ny människa över en natt. Förändringar är bra och ger nya krafter. Men ta det portionsvis! Annars kommer du att glömma bort dig själv.

Jag har ofta fått frågan hur jag orkar engagera mig ideellt. Man jobbar mycket och får ingen lön, vilket i mångas ögon verkar helt befängt. Min fråga tillbaka är hur man orkar studera utan att engagera sig? Det man får tillbaka av att engagera sig är helt enkelt så mycket i jämförelse med vad man själv måste ge. Vänkratsen och kontaktnätet vidgas, man får oumbärliga tips och råd inför kurser, möjligheter att resa och träffa andra studenter i landet och utomlands och man känner sig framförallt väldigt hemmastadd på universitetet.

Juridiska Föreningen är till för sina medlemmar, dvs dig och alla andra på juristlinjen. Man kan som student välja att gå med i någon av alla våra kommittéer och mästrier eller att helt enkelt bara ta del av det som bjuds genom att gå på fester, debatt- och talarpubar, läsa iusbäraren, sporta gratis i frescatihallen, få kontakt med framtida arbetsgivare under marknadsdagarna, låta sig un-

derhållas av spx:et eller kören, faddra, debattera på internetforumet www.lai.nu eller knyta internationella kontakter. Det finns en mängd förmåner att välja och vraka mellan. Graden av aktivitet är upp till var och en! Gå in på vår hemsida och läs mer: www.jf.su.se

Det nya året har givit nytt liv åt Juristernas Hus, där stora förändringar har skett. Baren är renoverad och Cassel och Skandia har blivit ommålade och inredda med nya möbler. Ett ansiktslyft som den förra styrelsen med Thomas i spetsen hade planerat länge. Med sin nya lyster är huset numera en naturlig träffpunkt för jur.studs. Dessutom har det kommit en ny restaurang som levererar sagolikt god mat! Microvågsugnarna finns självklart kvar för alla oss som har medhavd matlåda. De står en trappa upp intill styrelserummet. Det känns roligt att ha fått en så fin start på det nya året och jag känner på mig att det kommer att bli ett händelserikt och givande 2005.

Jag skulle avslutningsvis vilja hälsa alla nya studenter på linjen varmt välkomna! Fyra och ett halvt år kan till en början kännas som en oerhört lång tid, men jag lovar er att det går fort. Faktum är att tiden går nästan för fort. Så se till att ta vara på den!

Johanna Fernlund,
Ordförande 2005
ordf@jf.su.se

KALENDARIUM

Juristernas hus

- V15** 14/4 GRUNDLAGS-TALARPUB med Riksdagsledamot H. von Sydow!
V16 Pub 21/4
V17 29/4 Valborgsrundan
V19 12/5 Pub
V20 19/5 Pub
V21 26/5 TANKTÖMNING

Marknadskommittén

Marknadskommittén arbetar med att främja kontakter och samarbete, såväl befintliga som framtida, mellan

arbetsmarknaden och Juridiska Föreningen. Detta innefattar att i så stor utsträckning som möjligt anskaffa medel för föreningens verksamhet.

Utöver detta arrangerar Marknadskommittén ett par evenemang årligen. Under våren anordnas SJM, Svenska Juridiska Mästerskapen, en årligen återkommande tävling i processföring. Studenterna tävlar mot varandra både genom skriftliga inlagor och genom muntlig plädering. Tävlingen arrangeras i samarbete mellan alla de Juridiska Föreningarna i Sverige, Mannheimer Swartling och Högsta Domstolen!

Höstens stora arrangemang heter

Juristdagarna och kommer år 2005 gå av stapeln i oktober! Vi strävar efter att förnya mässan och variera utbudet på verksamhetsområden. Har du något speciellt företag du vill se ställa ut så är du välkommen att komma med önskemål!

Väl mött!

Katrin Feiz
Marknadssekreterare 2005
marknad@jf.su.se

Caroline Carlson
Vice Marknadssekreterare
vmarknad@jf.su.se

**Fredrik Brunheim, 24, och John Dahlström, 26, har tillsammans startat en ny lunchrestaurant på Juristernas Hus efter att Restaurant Punjab slog igen. Iusbäraren passade på att ställa lite frågor efter verksamhetens första vecka.
Av: Babak Dadvar. Foto: Bim Å Schär.**

Enligt konventionell visdom bör alla rörelser som startas ha en konkret formulerad affärsidé.

Hur skulle ni kort vilja beskriva er affärsidé?

Fredrik: Vi vill erbjuda ett bättre och mer personligt lunchställe på campus... bättre i termer av mat, service och lokaler. Vi ska inte bara vara en restaurang under lunchen utan också fungera som café och som mötesplats för såväl umgänge som studier. Vi har exempelvis planer på att köpa in biljardbord för att skapa en mer avslappnad och naturlig

mötesplats för studenterna.

Vad är tanken bakom menyn?

Fredrik: Prisnivån ska passa den målgrupp som vi vänder oss till, d.v.s. studenterna, men samtidigt ha en hög standard som främst ska märkas genom fräscha råvaror.

John: Bra råvaror är lika med bra mat... men bra råvaror kostar alltid lite mer...

Fredrik: Målsättningen är att ha en fast meny med sallader, sushi, grillade mackor, lasagne, pastarätter och dylikt samt alltid kunna erbjuda en eller två varma dagens lunch. Priset kommer att

ligga i spannet 45 – 69 kr.

John: Vi har också en tanke att marknadsföra ett take away koncept där man snabbt kan komma hit och ta med sig maten i en doggy-bag. Dessutom ska vi bedriva catering för evenemang på universitetet men också catering till studentpriser för privata tillställningar om intresse finns.

Trots att antalet matställen på universitetsområdet är många känns utbudet trist och ganska begränsat. Återstår att se om grabbarna Fredrik och John kan erbjuda ett konkurrenskraftigt alternativ till de övriga ställena. □

**Juristernas hus - nu i ny skrud!
Av: Bim Å Schär**

Vid juletid genomgick juristernas hus en påkostad förvandling och står nu i ny smakfull skrud till förfogande för oss alla.

Bland annat väntar bekväma fåtöljer och soffor på dig och din matlåda! Det är faktiskt så bekvämt så att det är farligt. Nu, när jag väl har sjunkit ner i en stor härlig skinnsoffa med en matlåda eller en varm te, är det förbaskat svårt att ta sig ifrån vårt hus, kan jag säga. Risken för att fastna i timal ökar med förekomsten av stora röda kuddar, gott sällskap och bra stämning. Så, nu kan du inte komma och påstå att jag inte har varnat dig!

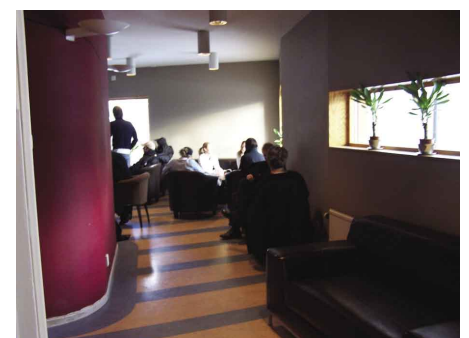
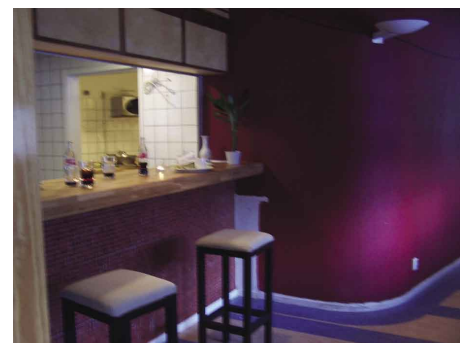
I samband med målning av väggar och inköp av möbler renoverades även baren på juristernas hus. Detta skulle naturligtvis firas och den 28de januari invigdes baren på nytt med låga priser kombinerat med en gnutta pompa och ståt. Juristernas hus gästades av medlemmar från andra föreningar, vanliga

dödliga juridikstudenter, Fru Justitias Riddare med flera. Hedersgäst var dock Harald Grindelöw som tidigare varit studentrepresentant för Pripps och han lyckades då genom sin stora popularitet inte bara få en bar uppkallad efter sig hos juri- diska föreningen utan även en pub hos medicinska föreningen. Haralds bar nyinvigdes sålun- da genom att dess namne klippte ett band i ljusblått och vitt.

Det var dock inte Haralds enda mer formella uppgift denna afton. Han skulle även dela ut den Grindelöwska skålen, ett hederspris som går till någon som engagerat sig i juridiska föreningen och jobbat för att förbättra föreningens verksamhet. Thomas Karlsson mottog priset i Björn Högbergs frånvaro bland annat för Björns driftiga arbete i idrottskommittén där han anordnat aktiviteter som till exempel skidresor, bergsklättring och curling. Han har även försökt locka fler medlemmar till juristernas hus och hjälpt till att förbättra Cassel och Wallenbergsalen.

På det hela taget var det en lyckad kväll och en mycket lyckad renovering. Trots min inledande varning måste jag

bara följa Björn Högberg exempel och ge ett enkelt råd till alla och en var – Besök juristernas hus. Huset är en tillgång för oss alla och det är något som kan förgylla din studietid precis som det förgyller min. □

Det blev ett stort barnkalas!

Av: Bim Å Schär

Har du någonsin sett en kille sminkad som en grävling krypa runt på golvet ackompanjerad av schlagersång? Det har jag!

Dagens aktiviteter var som vanligt fyllda av mutor, skratt och konstiga utstyrselar! Där fanns bland annat två bananer i pyjamas, lustiga lurviga djur, diverse olika sportfånar, cowboys med ett par indianer och kanske mest slående – ett stort gäng med partyklädda barn! Grupp 4, tema barnkalas, lyckades bland annat med sina oändliga mutor i form av glass med tårtljus, saft och chokladmuffins ta hem segern för dagen! Jag har aldrig skådat sådan uppslutning och entusiasm kring temat! Det fanns dock andra pärlor, till exempel den runt-krypande grävlingen under schlag-eruppvisningen som blev ackompanjerad av en remake på Carolas ”Främling”. Titelordet främling hade dock utbyts mot grävling, med mycket lyckat resultat!

Efter att alla sjungit klart, och då domarna var matta av massage och smicker, spreds propparna för vinden för att återsamlas några timmar senare för kvällens festligheter.

För en termin sedan skrev jag om min proppfest. Hur kommer det sig då att jag har fått privilegiet att skriva om denna

tillställning ännu en gång? Jo, den här terminen upplevde jag det hela i egenskap av fadder. Då, för en termin sedan, så var jag på min första sittning. Jag var väldigt ovan vid konceptet toastmaster, och alla andra traditioner kring sittningar. Det visade sig ganska snart på festen den här terminen att propparna var lika oerfarna och minst lika onyktra som jag var förra terminen. Kvällens toastmaster, klubbmästaren Gustaf, fick skrika sig hes för att överrösta de ”salongsberusade” och lyckliga propparna. Regeln om att då toastmastern äskar tystnad får man yttra ”tre ord om man har halva inne” verkade inte riktigt sjunka in. Något som däremot mottogs varmt av både proppar och andra var den buffé som stod till förfogande.

Två olika potatissallader, kycklinglår, rostbiff och en mängd andra saker dukades fram. Vårt ihärdiga ätande

”Det visade sig ganska snart på festen den här terminen att propparna var lika oerfarna och minst lika onyktra som jag var förra terminen.”

avbröts dock då och då av spexet som bjöd på en alldeles egen melodifestival. Propparna blev indelade i länder (med fina hemmagjorda flaggor) och fick rösta på sina favoriter bland sex stycken låtar och det irländska småporriga bidraget ”Jag vill va ditt ragg från kvart i tre” vann och spelades på nytt. Tjut och skratt och ihärdiga applåder får mig att tro att proppfestens melodifestival var en aning roligare än originalet. Vi fick glass, maränger och litervis med choklad-

sås till efterrätt och vi fick, som seden bjuder, punsch i slutet av middagen! Jag var smånervös då det var dags att sjunga ”punschen kommer”, för jag minns att på min proppfest så glodde jag stint på alla som verkade se ut som om de visste vad de höll på med när de vaggade av och an, och nu skulle jag försöka se ut som en erfaren sittningsbesökare. Jag tror dock att jag skötte det hela rätt bra och att de närmaste propparna faktiskt lärde sig hur man vaggar, kanske inte nödvändigtvis på grund av min insats utan snarare för att vi var några av de sista i lokalen som blev serverade – med andra ord några av de som vaggade och sjöng in i det sista.

Då sittningen var över var det hög tid för mingel och dans. Dansgolvet var välbesökt och det kändes som om natten var ung. Några timmar senare lämnade jag juristernas hus med en bra magkänsla,

nöjd med kvällen och nöjd med mitt val att vara fadder. Det är min förhoppning att jag ska komma tillbaka även nästa termin och att återigen få uppleva en

första sittning. Jag vill helt enkelt aldrig behöva växa upp och förhoppningsvis lyckas jag entusiasmera någon propp på vägen i all min nostalgi. □

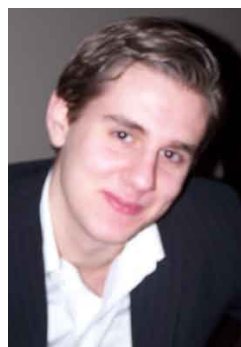

STYRELSE- PRESENTATION

Ordförande
Johanna Fernlund

Mål i livet: Lycklig
Förebild: Kofi Annan
Livsfilosofi: Bemöt andra såsom du själv vill bli bemött
Bästa jag vet: Choklad
Värsta jag vet: Oärlighet

Vice Skattemästare
Eric Tetzlaff

Mål i livet: Just nu: bli klart med studierna.
Förebild: Richard Branson
Livsfilosofi: Den som går i andras fotspår kommer aldrig först
Bästa jag vet: Musik, sommaren och att festa
Värsta jag vet: Opålitliga människor

Vide Ordförande
Michael Mackiewicz

Mål i livet: Jag är redan stor men jag vill typ hitta nåt meningsfullt att göra.
Förebild: Killarna i restaurangen
Livsfilosofi: Lita på dig själv
Bästa jag vet: Kärlek, lugn & ro och åka trimmad moppe
Värsta jag vet: Idioter i tunnelbanan

Idrottssekreterare
Johanna Wennberg

Mål i livet: Mitt mål i livet är att när jag dör ska jag ha gjort allt vad jag har velat.
Förebild: Vet inte
Livsfilosofi: Ett skratt förlänger livet
Bästa jag vet: Glädje och nästan all slags sport.
Värsta jag vet: Människor som utnyttjar barn eller djur

Sekreterare
Lena Appelqvist

Klubbmästare
Gustaf Linderholm

Mål i livet: Finna lyckan, glädjen och livets källa.
Mål i livet: Jag är redan stor.
Förebild: Min mor och Arnold Schwarzenegger
Livsfilosofi: Cogito, ergo doleo - Jag tänker, alltså är jag deprimerad.
Bästa jag vet: Åskan och regnet
Värsta jag vet: Snöslask

Skattemästare
Emelie Övenholm

Mål i livet: Leva livet!
Förebild: Pippi Långstrump
Livsfilosofi: Att våga hoppa är att förlora fotfästet ett litet tag att inte våga är att förlora sig själv.
Bästa jag vet: Friidrott, katter, trevliga människor och sommar.
Värsta jag vet: Otrevliga människor, snöslask och folk som pratar högt i bibblan.

Vice Klubbmästare
Niklas "Nino" Nordebo

Underhållning
Stefan Magnusson

Mål i livet: Rockstjärna och ha "Club Goa - Jugge" som roddare. (Underhållning 24-7)

Förebild: Club Goa – Jugge. Förmåga att totalt koppla bort verkligheten.

Livsfilosofi: Att ha så roligt som möjligt så ofta som möjligt.

Bästa jag vet: Att lata mig

Värsta jag vet: Dryga idioter

Öfverfadder
Mats Norling

Mål i livet: Att njuta av det, och göra gott.

Förebild: Marsupilami..

Livsfilosofi: Carpe diem, memento mori.

Motto: Cogito ergo sum.

Bästa jag vet: Att segla

Värsta jag vet: Inskränkta, trångsynta människor, rasism och kokta morötter

Vice Underhållning
Nikta Navabi

Mål i livet: Att rädda världen

Förebild: Mamma, mormor och morfar de är en perfekt mix av godhet, envishet och kämparanda

Livsfilosofi: Det löser sig

Bästa jag vet: Massage och Negin

Värsta jag vet: Människor som hycklar och bedrar, varför kan inte alla bara säga vad de tycker?

Internationell Sekreterare
Stephanie Hsieh

Mål i livet: Att lyckas med vad jag företatt mig

Förebild: Min mamma

Bästa jag vet: Glass i stora lass!

Marknadssekreterare
Katrin Feiz

Mål i livet: Göra allt som gör mig lycklig.

Förebild: Min morbror...

Livsfilosofi: Du ångrar bara det du aldrig gjorde!

Bästa jag vet: Mina vänner och svenska jordgubbar. De är lika söta!

Värsta jag vet: ytlighet och röklukt

Internetansvarig
Johan Svanbäck

Access Denied

Vice Marknadssekreterare
Caroline Carlson

Mål i livet: rik, berömd advokat

Förebild: Elle Woods

Livsfilosofi: Allt går, bara du vill!

Bästa jag vet: shopping och ärlighet

Värsta jag vet: korkade kommentarer

Vad är väl en kår? Av: Golnaz Hashemzadeh

När jag för snart tre läsår sedan började på Handels var "en föreningsmänniska" det sista jag skulle definiera mig själv som.

Liksom de flesta av oss hade jag sett KTH:are i orangefärgade overaller på stan många gånger, och kunde inte riktigt förstå varför man frivilligt ut-satte sig för förödmjukelsen... Och det här med att lägga ner sin fritid på gratisarbete... som inte ens kommer i närheten av att vara ett steg mot att rädda världen...Kårliv var inte min grej.

Nu när jag precis ska lämna över posten som ordförande för Handels studentkår är jag självklart av en helt annan åsikt. För mig, och Handels, handlar inte kårlivet enbart om att dricka öl och hoppa runt i overaller, även om det finns dom som gör det också. Kårlivet handlar om att vara entreprenör, komma på idéer och förverkliga dom, om att driva projekt och lära sig att samarbeta, om att lära sig om näringslivet och skapa kontakter inför framtida karriär, och, kanske framförallt, om att skapa den gemenskap som gör Handels så speciellt och som gör att skolan alltid har en plats i varje alumns hjärta - Om att få vänner för livet.

Det har funnits dagar då ett projekt är avslutat när jag sitter och ler stort över att få vara en del av kåren för att resultaten är så imponerande. Men det som egentligen betyder något är egentligen inte vad som görs, utan att det görs och hur det görs. Kåren gör Handels som ett andra hem för många av oss. Man går inte till skolan för att bocka av en föreläsning och sitta några timmar på biblioteket, utan man går till Handel för att bolla idéer, få hjälp, för att hänga, för att styra upp kårarbete och jobbsök, supporta någon som kan dra nytta av ens egen kunskap och erfarenheter... Kåren och de människor man kommer nära genom kårarbete gör Handels till en egen värld som vi alla kommer bära med oss in i

framtiden.

Nu är detta inte en hyllningssång till Handels, utan faktiskt, med en icke-föreningsmänniska som avsändare, en hyllningssång till kårlivet. Jag har under mitt kårår besökt väldigt många andra högskolor och universitet, både i Sverige och ute i världen, och upptäckt att såväl studenter som lärosäten går miste om en hel del - roliga tider, lärdomar som kurslitteraturen aldrig kan ge, och en kultur som gör just din skola och din studenttid speciell - när kårlivet inte erbjuder något för alla, inte tillför tillräckligt med synlig studentnytta för att vara attraktivt och när studenterna väljer bort kåren.

Med varma hälsningar från Handels studentkår och en uppmaning att använda den gemensamma plattform ni har (om inte annat ser det bra ut på CV:t). □

Vad är väl en FastReg?

Av: Kim Reenaas och
Johannes Wickbom

Att vara student, lärare eller administratör på juristutbildningen vid Stockholms universitet innebär en klart större uppgift än att hantera de 180 poäng en juris kandidatexamen faktiskt består av.

Under utbildningens gång råkar vi alla ut för "yttre" omständigheter som påverkar vår studie- och arbetssituation på ett sätt som kanske är allvarligare än man vid första anblicken kan ana. Denna artikelserie syftar till att ta upp dessa frågor och skapa diskussion med utgångspunkt i att vi alla kan påverka dessa yttre omständigheter till det bättre.

I ett antal artiklar kommer vi att beröra kursernas administration, den välkända betygshetsen, vilka krav som ställs på juriststudenten bland andra ämnen samt hur dessa faktiskt påverkar studiesituationen positivt och negativt.

Del 1: FastReg och särskilt gruppindelningen

Juridiska institutionen använder från och med vårterminen 2005 det studieadministrativa systemet FastReg. Med FastReg kan studenterna från vilken dator som helst bland annat anmäla sig till gruppundervisningen, göra tentamensanmälan, ta del av tentamensresultat m.m. I och med införandet av FastReg skedde en del administrativa förändringar som ett flertal studenter vid terminsstarten märkte av.

En nyhet är att gruppsvalet endast sker genom FastReg och att studenterna inte tillåts byta grupp då gruppanmälan har stängts. Detta har väckt ett antal starka reaktioner med hänsyn till verkningarna på kort sikt. På lång sikt har studenter, lärare och administratörer mycket att tjäna i detta system.

Studenterna har nu möjlighet att helt utifrån sina individuella förutsättningar välja den grupp som passar bäst. Att studenter på lång sikt börjar prioritera tillgodogörandet av utbildningens innehåll framför vilket umgänge denne föredrar i rasterna kan bara leda till mer flexibla, initiativtagande och självständiga studenter.

Att grupptilldelningen nu bygger enbart på principen om först till kvarnen innebär att vi eliminerat de orättvisor som uppstår när kursadministrationen ska sortera ut vilka studenter som ska få byta grupp och inte. Faktum är att de allra flesta studenter vid juristlinjen arbetar, studerar på annat håll, pendlar och/eller har barn.

Med FastReg kan dessa studenter registrera sig i tid och sedan välja grupp omedelbart då denna öppnas. På detta sätt får studenterna ta ansvar för sin studiesituation istället för att dennes öde ska avgöras av en kursadministratör som innerst inne inte vill säga nej till en enda student. Någonsin.

I nästa nummer - Del 2:
Tentamensrutiner och kompendier. □

• **Namn:** Christer Holm

• **Ålder:** Född 1940

• **Familj:** 3 vuxna söner

• **Studier:** Jur.kand på Stockholms Universitet. Det fanns ingen juristlinje på den tiden man läste helt enkelt juridik. Som specialkurs läste jag tillämpad företagsekonomi.

• **Aktiv i studentförening:** Ja, Juridiska Förenings styrelse.

• **Vänner under studietiden:** Kamraterna i styrelsen, särskilt Birgitta som blev min fru och

mina tre barns mor.

• **Under studietiden var jag den som:** Körde taxi på nätterna.

• **Vart gick pengarna under studietiden:** *Leva!*

• **Var dålig på:** Studiedisciplin.

• **Var bra på:** Att få ganska hyggliga betyg ändå...

• **Lyckligaste stund under studietiden:** När jag tog examen.

• **Motto under studietiden:** Hade inget då - nu: "carpe diem" (fånga dagen).

• **Nyttigaste kurs:** C1:an (nuvarande C2) och allmän rättslära.

• **Kurs jag ville slippa:** Förvaltningsrätten.

• **Betyg:** Bra för sin tid, vilket innebar att jag hade hälften AB (cum laude - med beröm) resten BA (non sine - icke utan beröm).

• **Om jag skulle ha pluggat annat skulle det vara:** Jag tror att jag skulle läst medicin.

• **Tid att få jobb då jag kom ut i arbetslivet:** Ingen tid alls. Direkt efter examen fick jag jobb som stipendiat på Svenska Handelskammaren i London.

• **Gjorde bort mig på jobbet när:** *Det har jag aldrig gjort. Hmm.. Har en talang att glömma bort obehagliga saker.*

• **Drömyrke under studietiden:** *Domare, det var nästan det som utbildningen var upplagd för. Domarämbetet var nästan outtalat det som ansågs förnämast.*

• **Jag har jobbat som:** *Jag började som kammarrättsfiskal sen som biträdande jurist på Wetter & Swartling / Carl Swartling advokatbyrå, därefter som bolagsjurist på Gränges och chefsjurist på SSAB Sen var jag med och startade en ny advokatbyrå 1981 som hette Wesslau, Holm & C:o. Sedan dess har jag varit delägare i olika advokatbyråer.*

• **Jag jobbar som och tycker såhär om det:** *Idag är jag på Lindahl, en byrå med väldigt fin inre hållning och många bra jurister. Numera tycker jag att det som ger mig mest är arbetet som skiljeman - särskilt samspelet i tremannanämnd. Utvecklingen mot flera medlingsförfaranden är positiv, särskilt för våra uppdragsgivare som snabbare kan ägna sig åt sin kärnverksamhet i stället för att tvingas sätta av tid och resurser på tvister i domstol och skiljeförfaranden. □*

Visst är verkligheten stundtals underbarare än dikten!

Av: Helena Bergenheim

Det är skrämmande och stundtals mycket komiskt att studera amerikanska stämningssökningar. Det finns många giriga advokater som är

beredda att blunda inför moralen för att tjäna stora pengar. Europa kan än så länge roa sig åt de galna jänkarna och hoppas att deras penningbegär stannar kvar ”over there”.

Ett lands rättskipande organ skall verka för att lagstiftningen efterföljs och därigenom skapa rättvisa. Det är något som känns självklart för en juridikstuderande. Man kan dock inte sluta förundras när man studerar de stämningssökningar som amerikanska domstolarna tvingas ta ställning till. Många av er har säkert hört talas om Stella Liebeck. I USA har hon blivit något av en ikon. Hon är en symbol för hur det amerikanska rättssystemet har spårat ur.

I tvisten Stella vs. McDonald's erhöll Stella 2.9 miljoner dollar i skadestånd efter att ha spillt en kopp kaffe över sig själv. Stella, då 79 år gammal,

som placerat sin kopp kaffe mellan knäna för att smaksätta den med grädde och socker, fick brännskador när hon spillde ut drycken i sitt knä. Enligt utlåtande av National Coffee Association var kaffet av rekommenderad temperatur. Trots

”Husvagnen klarade dock inte, till Grazinskis förvåning, att styra på egen hand utan körde av vägen och kraschade.”

detta lyckades Stella övertyga juryn att döma till hennes fördel.

Detta domslut skapade naturligtvis hetsig debatt i USA. Är detta rättvisa? Handlar det om oenigheter som inte kan lösas på annat sätt än inför rätta, eller utnyttjas rättssystemet för utpressning av pengar? Är de inblandade advokaterna rättvisans kämpar, eller är de hjälpmedel till ett missbruk av systemet, som dessutom får en ordentlig bit av kakan?

Låt oss istället föreställa oss att Stella kokat en kopp kaffe i sitt hem och sedan bränt sig. Vem skulle då ha blivit objekt för hennes stämningssökning? Distributören av kaffekokaren eller tillverkaren av spisen? Eventuellt kunde Stella ha gått på elföretaget som försett henne med el för att koka upp vattnet? Möjligheterna är många och det finns advokater, fostrade av det amerikanska rättssystemet samt förblindade av dollartecken som utan tvekan skulle ta sig an ett dylikt mål.

McDonalds hamnade i blåsvädet igen med anledning av en annan tvivelaktig stämningssökning. Denna gång var det ungdomar som stämde McDonald's för att de, mycket förvånande, blivit sjukligt överviktiga efter att ha ätit en hel del BigMac o co. Turligt nog fann inte domaren Robert Sweet deras ståndpunkter vara hållbara. Åklagade kunde inte bevisa att överkonsumtion av snabbmatsprodukter innebär en risk som inte kan anses kommit till allmänhetens kännedom. Domaren ansåg att om någon

insett eller borde ha insett att överdriven konsumtion av McDonald's produkter är ohälsosamt och kan resultera i viktökning

är det inte lagens uppgift att skydda dem från deras egen omåttlighet.

Stella vs. McDonald's har givit inspiration till ”Stella Awards”. Termen ”Stella Awards” har de senaste 10 åren använts för att referera till skandalösa

stämningssökningar. Varje år erhåller ogrundade skadeståndprocesser denna inofficiella utmärkelse. Resultaten presenteras bland annat på Stellaawards.com. Nedan presenteras årets vinnare:

Tredje plats: Ägaren till en restaurang i Philadelphia blev beordrad att betala 113 500 dollar i skadestånd till Amber Carson sedan hon halkat på en läskedrycksburk och ådragit sig ryggskador. Läsken befann sig på golvet av den anledningen att Carson själv stjalpt den över sin pojkvän under en hetsig diskussion sekunderna innan.

Andra plats: Kara Walton från Claymont, Delaware, erhöll ersättning med 12 000 dollar samt tandvårdskostnader av en nattklubsägare sedan hon fallit från ett högt uppsatt toalettffönster och därigenom slagit ut två framtänder. Anledningen till att Walton klättrade på fönsterbläcket var ett misslyckat försök att ta sig in på damtoaletten utan att behöva betala avgiften på 3,50 dollar.

Första plats: Merv Grazinski från Oklahoma City köpte en ny Winnebago husbil. På sin första tur i husbilen satte Grazinski farthållaren på 112 km/tim och lämnade förarsätet för att koka sig en kopp kaffe. Husvagnen klarade dock inte, till Grazinskis förvåning, att styra på egen hand utan körde av vägen och kraschade. Grazinski stämde tillverkaren för att instruktionsboken inte nämnt att farthållaren faktiskt inte klarade att köra bilen åt honom. Domstolen tillerkände honom ett skadestånd på 1750 000 dollar plus en ny husvagn. Till följd av detta mål har Winnebago nu infört en varning i sina instruktionsböcker. □

KORT OM: ÖREBRO UNIVERSITET

År 1907 inledde juridiska fakulteten vid Stockholms Universitet sin verksamhet. Redan innan dess kunde studenter läsa juridik vid Uppsala och Lunds Universitet.

Från 1923 kunde studenter även läsa juridik vid Göteborgs Universitet och 1977 startade även Umeå Universitet en juridisk institution.

I Örebro finns redan ett rättsvetenskapligt program, vilket har tillåtit för studenterna att kombinera juridikstudier med andra ämnen och universitetet har bedrivit juridisk utbildning sedan 1970-talet. Högskoleverket anser därför att Örebro universitet uppfyller kraven på kompetens. Vid Örebro Universitet är glädjen naturligtvis stor över högskoleverkets beslut.

Det mest positiva med ett nytt lärosäte är naturligtvis att det kan minska det hårda söktryck från blivande studenter som de nuvarande universitetet har, idag går det

tio förstahandssökande per plats. För bara ett år sedan var denna siffra sju förstahandssökande per plats så ökningen är stor och verkar fortsätta. Det har väl undgått få läsare av denna tidning att detta söktryck på juristprogrammen har blivit högre och att de betyg som krävs för att antas stadigt har höjts de senaste åren. Förhoppningsvis kan detta lindra denna situation.

En annan positiv effekt av att Örebro Universitet startar ett juristprogram är att det kan bli enklare för studenter att finna en bostad vid sin studieort. Eftersom bostadssituationen vid de nuvarande lärosätena är tuff så kan en ytterligare skola göra det enklare för de studenter som vill läsa juridik men som har svårt att få en lägenhet att uppfylla sina mål.

Bedömargruppen har uttryckt att Örebro universitet bör överväga behovet av jurister i framtiden och vilket ansvar skolan har för att studenterna inte ska hamna i arbetslöshet. Det kan säkert stämma att samhället framöver genomgår en ökad ”judikalisering”, vilket ökar behovet av jurister, samt att det inom några år kommer

ske ett stort antal pensionsavgångar, vilket naturligtvis skapar samma behov. Tills vidare är dock arbetsmarknaden inte särskilt positiv för nytexaminerade jurister och risken finns att många utbildas till arbetslöshet. Det ska i ärlighetens namn nämnas att Örebro universitet kommer att tillhöra de skolor som utbildar minst antal jurister, enbart sextio studenter kommer att antas varje år. Att säga att detta lilla antal skulle påverka arbetsmarknaden i någon högre grad vore osanning och en grov överdrift. Problemet inom arbetsmarknaden är dock reellt och att Örebro universitet startar sitt program sätter ytterligare fokus på vad som bör göras.

Orosmolnen till trots tycker dock undertecknad att fördelarna överväger och åtminstone jag vill gratulera Örebro Universitet till denna examensrätt och jag vill gärna också välkomna studenterna i Örebro till samlingen av blivande jurister. Grattis och välkomna!

Andreas Hamrén

VÄLKOMMEN TILL CENTRUM FÖR RÄTTVISAS FRI- OCH RÄTTIGHETSINTERNAT DEN 16-19 AUGUSTI 2005!

- Är etnisk kvotering också diskriminering?
- Kan äganderätt bli ett verktyg mot vanmakt i miljöprogramsförorter?
- Ska homofobiska präster kastas i fängelse?
- Är det okej med förbud mot maskering vid demonstrationer?

Den 16-19 augusti 2005 kommer juridikstuderande från hela landet att diskutera dessa och andra fri- och rättighetsfrågor med ledande advokater, domare och akademiker på kursgården Södergårn, Lidingö.

Internatet vänder sig till dig som har klarat av minst sex terminer på juristutbildningen och som har ett intresse för fri- och rättighetsfrågor. Internatet är kostnadsfritt för deltagarna.

Ansökan ska vara Centrum för rättvisa tillhanda senast fredagen den 13 maj. Bifoga personligt brev om varför du vill delta i internatet (max 2000 tecken), en kort CV samt betygsutdrag från juristutbildningen. Ansökan skickas till info@centrumforrattvisa.se eller Centrum för rättvisa, Box 5369, 102 49 Stockholm.

Centrum för rättvisa är en ideell och partipolitiskt oberoende samlingsstiftelse som har till ändamål att värna den enskildes grundläggande fri- och rättigheter.

www.centrumforrattvisa.se

“Tyvärr, killar - det är bara medlemskort som gäller!”

Av: Homan Hamzeh

Står ni på gästlistan?
Har ni medlemskort?
Om du är mörkhyad och
besökt några av Stock-
holms restauranger och
nattklubbar har du sä-
kert hört några av dessa

tillsynes neutrala fraser. Vad döljer sig bakom dessa krav? Finns det något medlemskap? Måste man stå på gästlistan för att komma in? Är krogen abonnerad varje helg?! Vi beslutade att undersöka hur det verkligen ligger till.

Av tretton undersökta krogar har nio anmälts till både polisen och diskrimineringsombudsmannen (DO). För att ge en viss indikation på hur stort mörkertalet är kan nämnas att vårt krogprojekt stod för ca 60 % av det totala antalet anmälningar inom restaurangsektorn. DO fick under 2004 år in 93 anmälningar om krogdiskriminering. Vårt krogprojekt stod för 55 stycken. I dagsläget har vi emellertid återkallat samtliga anmälningar till DO. Myndighetens brist på verklighetsförankring i kombination med dess ineffektiva handläggning av våra ärenden har lett till att vi i stället anlitat en advokat.

Situation testing

För att få ett så pålitligt underlag som möjligt samlade vi ihop 18 personer och delade in dem i sex olika grupper; tre med svenskt och tre med utländskt utseende. Vi var noggranna med att ingen av testpersonerna var stamgäster alternativt bekant med någon på krogarna. Sedan utrustade vi en i varje grupp med en dold mikrofon och videofilmade förloppet från

andra sidan gatan. Grupperna försökte sedan med ca fem – tio minuters intervall komma in på krogen. Det skall särskilt framhållas att samtliga testpersoner var nyktra, välklädda och uppfyllde åldersgränsen med god marginal.

Resultatet från de anmälda krogarna var entydigt; samtliga mörkhyade grupper nekades med hänvisning till ett ovillkorligt krav på medlemskort/gästlista. De mörkhyade grupperna möttes direkt av frågan: Har ni medlemskort grabbar? Detta framstår som märkligt mot bakgrund av att de ljushyade grupperna släpptes in utan förfrågan om vare sig legitimation eller medlemskort. Inte ens vid entrén tillfrågades de om medlemskap – nästan som om medlemskortet inte existerade. På frågan om hur man blir medlem uppgav vakten att det är ägaren som bestämmer detta på grundval av de gäster som redan är inne på krogen. Jag blev frustrerad, arg, förbannad och hade lust att vrida nacken av vakten, men jag gick lugnt därifrån.

Jag vill inte bli frustrerad, arg, förbannad eller känna mig våldsam. Men precis som alla andra har jag en gräns för hur mycket orättvisa jag kan tåla. Vakterna, vars främsta uppgift är att upprätthålla ordningen, är sett ur ett helhetsperspektiv en av de största orsakerna till krogvåldet.

Varför diskriminerar nattklubbarna?

Så här antar jag att de anmälda krogarna resonerar: En nattklubb är ett

om enkel matematik i krögarnas ögon. Men sett ur lagens perspektiv framstår krogens avvisande av potentiella gäster enbart på grundval av deras hudfärg som olaga diskriminering.

Krogens frihet vid sitt beslutsfattande om vilken profil den vill ha på gästerna kan ses från olika sidor. Å ena sidan har vi i svensk rätt avtalsfrihet som ger en näringsidkare rätt att bestämma avtalspart. Å andra sidan har vi har vi principen om alla människors lika värde och den lagenliga rätten att inte bli missgynnad på grund av ens hudfärg, sexuella läggning etc. Ett framgångsrikt försvar från krogarnas sida kommer säkerligen att innehålla resonemang kring avtalsfriheten. Ett mindre framgångsrikt försvar är att, som Berzelii Bar hävdar, vi såsom mörkhyade måste umgås i kriminella kretsar och därför blivit avvisade. Vi har således ett svagt case om krogarna lyckas bevisa att kriminella gäng brukar hänga i universitetsbiblioteket, och då särskilt i juristhavet på övervåningen.

Helhetsbilden

Det finns en aspekt av krogdiskriminering som få uppmärksammar, nämligen den internationella aspekten. Som student på universitet har jag många vänner som är utbytesstudenter. Vakterna gör ingen skillnad på mörkhyade som är fast bosatta här och de som endast är här tillfälligt. När mörkhyade utbytesstudenterna helg efter helg nekas inträde medan deras mer ljushyade vänner enkelt glider in uppstår en misstänksamhet mot Sverige.

Många av dem har svårt att förstå att det här förekommer i Sverige – ett

land som utomlands är känt som en av de största förespråkarna för mänskliga rättigheter. Som exempel kan nämnas en grekisk utbytesstudent som berättat för sin restaurangdrivande farbror vilken behandling han och hans vänner får när de vill roa sig i Sverige. Kontrasterna är otroliga: när hans farbror särbehandlar svenska gäster genom att bjuda dem på free drinks, nekas hans brorson att ens

“Vakterna, vars främsta uppgift är att upprätthålla ordningen, är sett ur ett helhetsperspektiv en av de största orsakerna till krogvåldet.”

företag som bedriver näringsverksamhet. En näringsverksamhets primära mål är att bereda ägarna så stor vinst som möjligt. Krögarna har, baserat på sin erfarenhet, kommit till slutsatsen att de flesta mörkhyade killar ställer till med bråk. Bråk leder i sin tur till att krogens anseende minskar och därmed även antalet gäster. Resultatet blir mindre vinst och i värsta fall konkurs. Det handlar

komma in i krogen. Detta har inte bara resulterat i att free drinksförmånerna dragits in.

Det pågår i dagsläget försök med att svartlista diskriminerande krogar hos utländska turistbyråer. När mörkhyade James från New York, spanska Carlos eller italienska Roberto vill åka till Stockholm skall de bli upplysta om att det är väldigt svårt att som mörkhyad komma in i krogarna. En tänkbar formulering: Please be advised that coloured people may experience some difficulties enjoying the Swedish nightlife. Det finns nu mer likheter än skillnader mellan Sveriges nattliv och apartheid. Det här måste få ett stopp! Jag tänker inte låta kriminella krögare förstöra mitt lands anseende. Sverige är och skall förbli ett fantastiskt land!

Det är en mänsklig rättighet att inte bli missgynnad på grund av ens hudfärg. När DO endast förvaltar krogdiskrimineringen åvilar skyldighet att förbättra samhället medborgarna själva. Alla som kan förbättra samhället har också en skyldighet att göra det. □

**Du har inte blondt hår
- gå härifrån!**

Välkommen att uppleva affärsjuridik i praktiken hos oss

Lokala advokattjänster i ett internationellt sammanhang

Advokatfirma Lindhs DLA Nordic är en affärsjuridisk fullservicebyrå som erbjuder konsultation och biträde inom alla områden av affärsjuridiken. I vår nordiska organisation arbetar idag ca 350 personer, varav 200 jurister. Kontor finns i Stockholm, Köpenhamn, Oslo och Bergen. På kontoret i Stockholm arbetar 100 personer, varav 65 jurister.

Lindhs DLA Nordic ingår i DLA Piper Rudnick Gray Cary Group, en internationell sammanslutning av advokatfirmor med över 3000 jurister i Europa, USA, Singapore, Hong Kong och Kina.

Traineeprogram

Vårt Stockholmskontor har utvecklat ett traineeprogram för studenter, omfattande sex månader. Under denna period får en utvald trainee arbeta praktiskt med olika ärenden inom ett par av våra rättsområden, under ledning av en personlig handledare. Programmen startar i februari och augusti, sista ansökningsdag är 1 december och 1 maj. Traineeprogrammet

vänder sig till sökande som är nytexaminerade från juristlinjen. De sökande bör vara intresserade av näringslivsfrågor samt ha goda kunskaper i svenska och engelska.

Praktikplatser

Under sommaren ger vi ett par studenter möjlighet att få inblick i vardagen på en affärsjuridisk byrå genom att arbeta som sommarpraktikanter hos oss. Vi tar även in praktikanter ca tre veckor under julen. De sökande bör ha läst minst sex terminer på juristlinjen, vara intresserade av näringslivsfrågor samt ha goda kunskaper i svenska och engelska.

För mer information

Besök vår hemsida www.dlanordic.com eller kontakta vår personalchef Maria Krook på student@dlanordic.se eller på telefon 08-701 78 00. Ansökningar skickas till vår personalchef per post eller via e-mail.

Advokatfirma Lindhs DLA Nordic

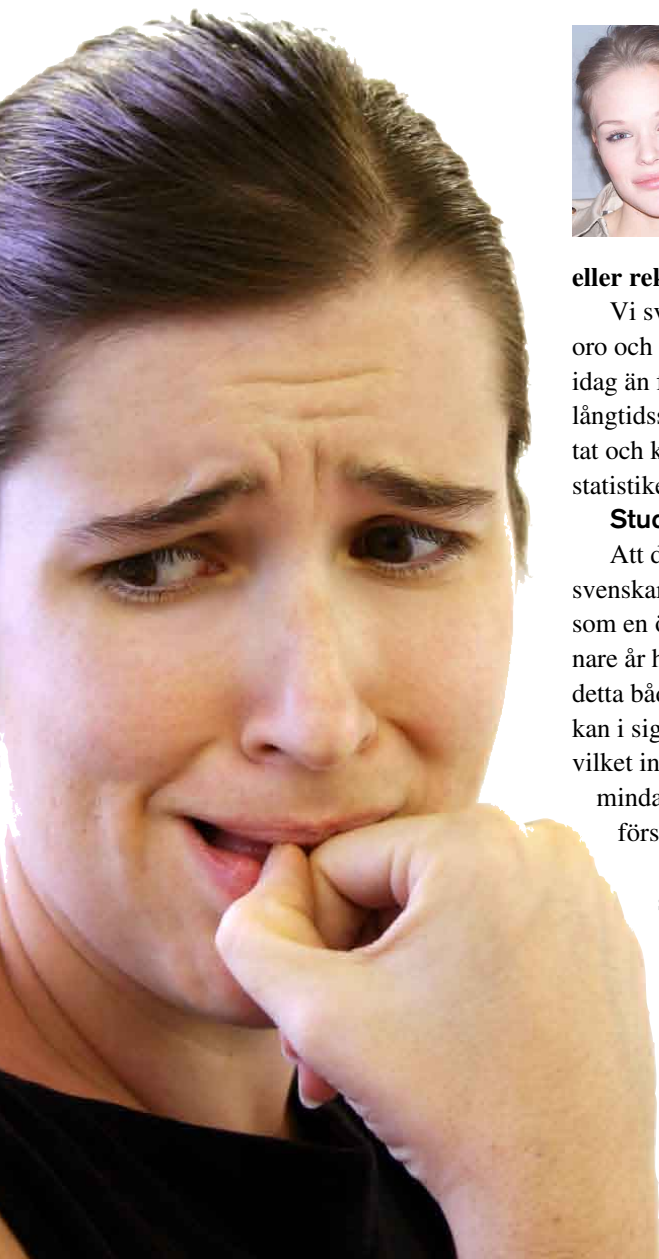
Kungsgatan 9 · Box 7315, SE-103 90 Stockholm, Sweden · Tel: 08 701 78 00 · Fax: 08 701 78 99 · www.dlanordic.com

Du ska vara snygg, smart och framgångsrik. Du ska bo i en egen lägenhet inne i stan - för vem vill vara en **nobody ute i förorten! Du ska vara allmänbildad och världsvan. Du ska ha toppbetyg, topprefenser och topp-CV - men har inga pengar...**

Ångest???

Av: Therese Odén

Det är inte lätt att hålla jämn takt med alla ökade krav som det moderna informations-samhället ställer på sina medborgare. Det finns ingen tid för varken vila eller rekreation.

Vi svenskar är tröttare, känner mer oro och ångslan och har svårare att sova idag än för cirka 20 år sedan. Antalet långtidssjukskrivningar har ökat lavinartat och kvinnorna är överrepresenterade i statistiken.

Studenterna mår sämst

Att det har skett en försämring av svenskarnas hälsa kommer väl knappast som en överraskning.. Media har på senare år haft siktet inställt på problemet - detta både på gott och ont. Fokuseringen kan i sig tänkas skapa en s.k. smittoeffekt vilket innebär att folk ständigt blir påmind om symptomen och problemen förstärks.

Vad som dock har fått liten spegling i media - åtminstone alldeles för liten med tanke på problemets omfattning och kanske framförallt dess alarmerande konsekvenser - är att den markant största försämringen skett bland de unga och då särskilt bland studerande.

Sämst bland de unga mår kvinnorna men männen närmar sig sakta. Dessa uppgifter kommer från en rapport som Arbetslivsinstitutet gjort och som visar att på ca femton år har just studenternas ohälsa ökat med över 50 procent.

Problemet är naturligtvis oerhört komplext och ökningen är än så länge av "experterna" oförklarad.

Omöjliga krav

I egenskap av ung juridikstuderande samt expert på mig själv och min omgivning ter sig resultatet emellertid allt annat än oväntat. Vi unga utsätts idag för en enorm press och förväntningarna är i många fall motstridiga och därmed omöjliga att uppfylla. För att ta några exempel:

Samtidigt som du ska vara pinnsmal och vältränad får du absolut inte banta. Utöver detta blir du konstant medveten om att du inte alls ser ut som du ska göra - du är i princip missbildad - men ingen fara är skedd för alla dessa missförhållanden på din kropp som Gud glömde gårdnumera att åtgärda hos kirurgen.

Du ska ha en massa vänner som du ska ha tid att träffa ofta o göra roliga saker med och ditt självförtroende skall vara på topp.

Samtidigt som du ska vara utåtriktad och tuff måste du vara ödmjuk - för du får ju inte tro att du är nåt!

Du ska självklart ha högsta betyg.

Du ska även vara allmänbildad och helst kulturellt bevandrad.

Du ska bära dyra och snygga märkeskläder.

Du ska vara berest, helst ska du ha gjort minst en jorden-runt-resa.

Du ska dessutom på din korta tid ha lyckats skrapa ihop inledningen till en schysst CV.

Du ska bo i en egen lägenhet inne i stan, för vem vill vara en nobody ute i förorten.

Allt detta skall du ha försörjt med en lånad inkomst på runt hela 6500 kronor i månaden från csn (där låneförhållandena är minst sagt urusla).

Juristlinjens egen verklighet

Innan man börjar på juristlinjen har

man höga förväntningar på sin framtid. Man tror att en jur. kand. kommer öppna dörrar och ge en massa möjligheter. Utbildningen känns trygg. Ganska snart inser de flesta dock att "verkligheten" är en annan på juristlinjen. Vi invaggas i tron att utbildningen leder direkt in i arbetslösheten.

Du får lära dig att kanske men bara kanske om du har AB i precis alla ämnen och dessutom har läst en del annat - det är bra om du har dubbel examen - så kan du få en tingsplats - om du har tur och därefter möjligtvis ett jobb. Detta självklart under förutsättning att du har kontakter ute i arbetslivet. Du skall även under utbildningens gång ha hunnit filat ihop ett fantastiskt fint CV vilket innebär praktik på advokatbyrå, utlandsstudier och gärna andra engagemang t.ex. politiska sådana. För i samma sekund som du är klar med din examen börjar ditt "bäst-före-datum" att ticka, tick... tack, tick... tack...

Bilden är självklart något överdriven men utgör i grova drag verkligheten för många unga studerande och som leder till den ångest och ohälsa som speglas i Arbetslivsinstitutets rapporter.

Finns ingen bostadsbrist

Bostadsbristen som råder för studenter och som är en direkt bidragande orsak till psykisk press och oro, försöker politikerna bringa reda i genom att DYRT bygga nytt eller genom att DYRT bygga om befintliga hus. Problemet ligger dock i att studenter inte har råd att betala DYRA hyror. Inte heller kan vi köpa egna bostadsrätter - vi får ju inte ens låna pengar! Egentligen finns det ingen bostadsbrist! För om alla studenter hade råd att betala "marknadshyror" skulle varje student ha en lägenhet direkt.

Dessvärre går det inte att bygga "billigt" idag så problemet måste lösas på ett annat sätt. Man skulle exempelvis kunna subventionera studentboende t.ex. genom att erbjuda alla studenter förmånliga bostadsbidrag. Härtill har studiemedlets värde mins-

kat radikalt i takt med att det har blivit dyrare att leva och bostadskostnaderna har skjutit i höjden - särskilt i Stockholm. SFS (Sveriges Förenade Studentkårer) har räknat ut att värdet på studiemedlet har minskat med runt 22 procent sedan början av 90-talet.

Studenthälsan märker av den kraftiga ökningen

Till Studenthälsan, beläget i Studentpalatset på Norrtullsgatan 2, kan studenter som mår dåligt vända sig med sina problem. Det kan röra sig om allt från trötthet, dåligt immunförsvar, sömnsvårigheter till anorexia och panikångest. Det finns tillgång till både medicinsk och psykologisk rådgivning.

På Studenthälsan har man märkt av den kraftiga ökning som Arbetslivsinstitutets rapport beskriver. Annika, företagssköterska, berättar att hon upplever att det skett en fördubbling av besökande

oroväckande dåligt och i princip alla kommer in alldeles för sent. De säger att de inte har tid! Studenterna håller otvetydigt på att bränna ut sig i förtid, säger Annika.

Inga pengar till studenter

Studenthälsan har även en öppen mottagning utan tidsbeställning ute på universitetet. Denna är dock endast öppen två dagar i veckan under tre respektive två timmar. Jag vill ha mer tid här ute. Det behövs mer tid! Men det finns inga pengar. Man satsar inte på studenterna idag, fortsätter Annika.

Varför satsar man inte på studenter? Att lägga pengar på de studerande är ju som att placera kapital i framtiden, som att investera i sina pensioner (hör upp alla fyrtilialister) eller som att indirekt skjuta in pengar i näringslivet. När jag var ung och studerade hade vi inte samma problem. Oro över att inte få jobb var inte att tänka på. Man kände sig värdefull som ung (?vad menar hon?) och lite märkvärdig som student!

Osund betygshets

Är juristlinjen för hård? Eller är det snarare så att det på juristlinjen råder ett stressrelaterat klimat med osund betygshets som genererar kraftig prestationsångest. En tjej berättade en gång att om hon skulle få ett B på en tenta så skulle hon på fullaste allvar betala en kompis 2000 kronor för att denne skulle anmäla henne för fusk så att hon därmed skulle få möjlighet att skriva om tentan. Att hon riskerade att bli avstängd under en period var inget som betydde något, huvudsaken var att så långt det var möjligt undvika betyget B.

Är det bara sådana som redan befinner sig i farozonen för utbrändhet som söker sig till juristlinjen? Eller är det juristlinjen som påverkar sina studenter? Hur det än förhåller sig med den saken så göder vi studenter själva den osunda atmosfären genom att fortsätta att sprida lögnen som t.ex. att det krävs AB i ALLA ämnen för att få jobb på en fiiiin byrå. Härmed inte sagt att

"Det är bra om du har dubbel examen - så kan du få en tingsplats - om du har tur och därefter möjligtvis ett jobb."

under de fyra år hon arbetat på Studenthälsan. Juridikstuderande är frekventa besökare och utgör en majoritet. Jag kan bara konstatera att ungdomar från juristlinjen kommer regelbundet med stressrelaterad problematik. Många mår

betygen inte skulle vara viktiga.

Förändringar kan ske

Tingsmeriteringen bygger på ett sådant system som starkt bidrar till betygshetsen och bör därför ändras.

Sen kan man fråga sig varför juristlinjen, med redan sönderstressade studenter, har en betygsnivå extra??? Alla andra fakulteter klarar ju sig alldeles utmärkt med "endast" G och VG. Även detta bör ändras. Man skulle även kunna tänka sig att sänka betygsgränserna så att ett AB ligger på 20-25 procents felmarginal. På detta sätt kommer fler att erhålla betyget AB och ingen skulle stirra sig blind på betygspappret utan mer kunna koncentrera sig på personen bakom det.

Färre som studerar i framtiden?

Annika tror att det kommer vara färre som studerar i framtiden. Det är ju inte värt det. Det är för tufft. Du har det jättesvårt ekonomiskt, dåligt självförtroende samtidigt som du ska prestera på topp under press från alla håll. Jag tror man kommer att omprioritera och försöka "klättra" direkt i företagen istället!

Vilka ska försörja massan?

Vad händer när ett samhälle inte tar hand om sina unga? Man brukar säga att barnen och de unga är framtiden eftersom det är dem som kommer att styra landet. Detta gäller förstås särskilt de studerande som kommer att inta alla maktpositioner i samhället. Men om man låter de studerande brytas ned och bränns ut vilka ska då försörja massan. För om de studerande går direkt från universitetet in i den välkända "väggen" och därmed in i långtidssjukskrivningens sfär hur skall då fyrtialisternas feta pensioner kunna betalas? Och vem skall ta hand om barnen som i sin tur en dag skall axla oket?

Samhället måste visa studenterna hur värdefulla de är

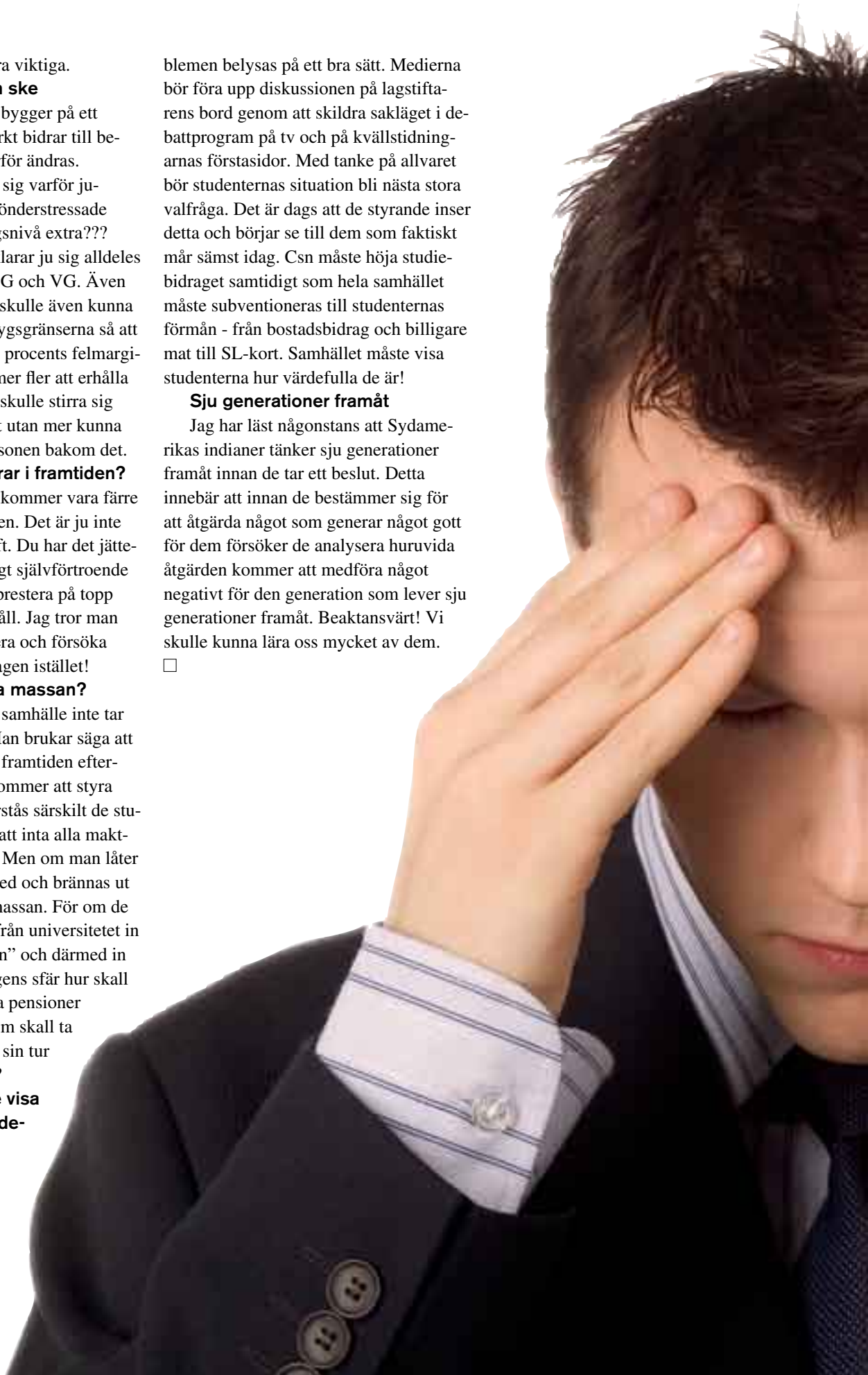
Studenternas illavarslande och accelererande ohälsa kan, samt måste förhindras och förebyggas. Först och främst måste pro-

blemen belysas på ett bra sätt. Medierna bör föra upp diskussionen på lagstiftarens bord genom att skildra saken i debattprogram på tv och på kvällstidningarnas förstasidor. Med tanke på allvaret bör studenternas situation bli nästa stora valfråga. Det är dags att de styrande inser detta och börjar se till dem som faktiskt mår sämst idag. Csn måste höja studiebidraget samtidigt som hela samhället måste subventioneras till studenternas förmån - från bostadsbidrag och billigare mat till SL-kort. Samhället måste visa studenterna hur värdefulla de är!

Sju generationer framåt

Jag har läst någonstans att Sydamerikas indianer tänker sju generationer framåt innan de tar ett beslut. Detta innebär att innan de bestämmer sig för att åtgärda något som genererar något gott för dem försöker de analysera huruvida åtgärden kommer att medföra något negativt för den generation som lever sju generationer framåt. Beaktansvärt! Vi skulle kunna lära oss mycket av dem.

□

Lokal juridik, globala affärer.

Linklaters

Linklaters lämnar juridiska råd till några av världens ledande företag, finansiella institutioner och organisationer i deras mest komplexa transaktioner och affärer. Med kontor i alla stora affärs- och finanscentra levererar vi en unik service till klienter över hela världen.

Linklaters Advokatbyrå AB
Regeringsgatan 67, Box 7833, 103 98 Stockholm
Tel 08-665 66 00, fax 08-667 68 83
www.linklaters.com

Riktigt riktigt blond - and damn proud of it!

Av: Christina Kans

Illustration: Nahal Karini

Varför pluggar du på juristlinjen?

Är det mamma och pappa som valat skidorna inför din färd till Mannheims eller har du lockats av Peter Althins och Leif Silberskys smaskiga rubriker i Aftonbladet?

Eller känns det helt enkelt jäkligt rätt att plugga på juristlinjen.

På middagsbjudningen: din bordsherre vänder sig mot dig och frågar ”jaha, och vad gör du? (tänker: lilla blonda bimbo, vad kan du göra förutom jobba i butik, servera drinkar i tajt topp eller vara med i Paradis Hotel) du svarar: jag pluggar på juristlinjen. Din bordsherre höjer på ögonbrynen och ser dig plötsligt i ett helt annat ljus.

För visst är det skönt, för oss blondiner i Canadian Goose jackor, att få bli tagna på allvar. Juristlinjen inger respekt. För din bordsherre kommer bli imponerad, om han inte själv pluggar på Handels, och ställa frågor som ”Oj, är inte det jättemycket plugg?” ”Och, är det inte svårt?” Äh, svarar du, det är överdrivet, jag tycker inte det är så farligt (i själva verket sliter du varje kväll ditt hår till bibblans stängningsmelodi kl. 20.55 och ligger sömlös i tre veckor i väntan på tentaresultatet).

Själv var jag mäktigt stolt när jag började på juristlinjen. Vilket kan ha berott på att jag inte, som så många andra, gick direkt från gymnasiet, jag hade tyvärr inte betygen. Istället dagdrömde jag i ett par år om att få bli en högt aktad akademiker och ångrade att jag inte lyssnat på mammans och pappas antydningar om att mitt nya skrivbord alltså stod oavvänt.

Men så bestämde jag mig en dag för att skriva högskoleprovet, och tänka sig, det gick ju alldeles utmärkt, juristlinjen

nästa.

Så i början släpade jag ett-ton-lagboken med mig vart jag än gick. Gick jag in i en butik placerade jag den strategiskt och väl synlig på disken - ”förlåt mig, kan jag lägga den här, den är sååå tung” och trodde att jag på så sätt skulle inge en respekt som gav mig längre bytesrätt och öppet köp i minst en vecka. För de dumma butiksbiträderna kunde ju inte veta vad som gömde sig inom dessa imponerande blå pärmar, jag skulle kunna hävda vad som helst.

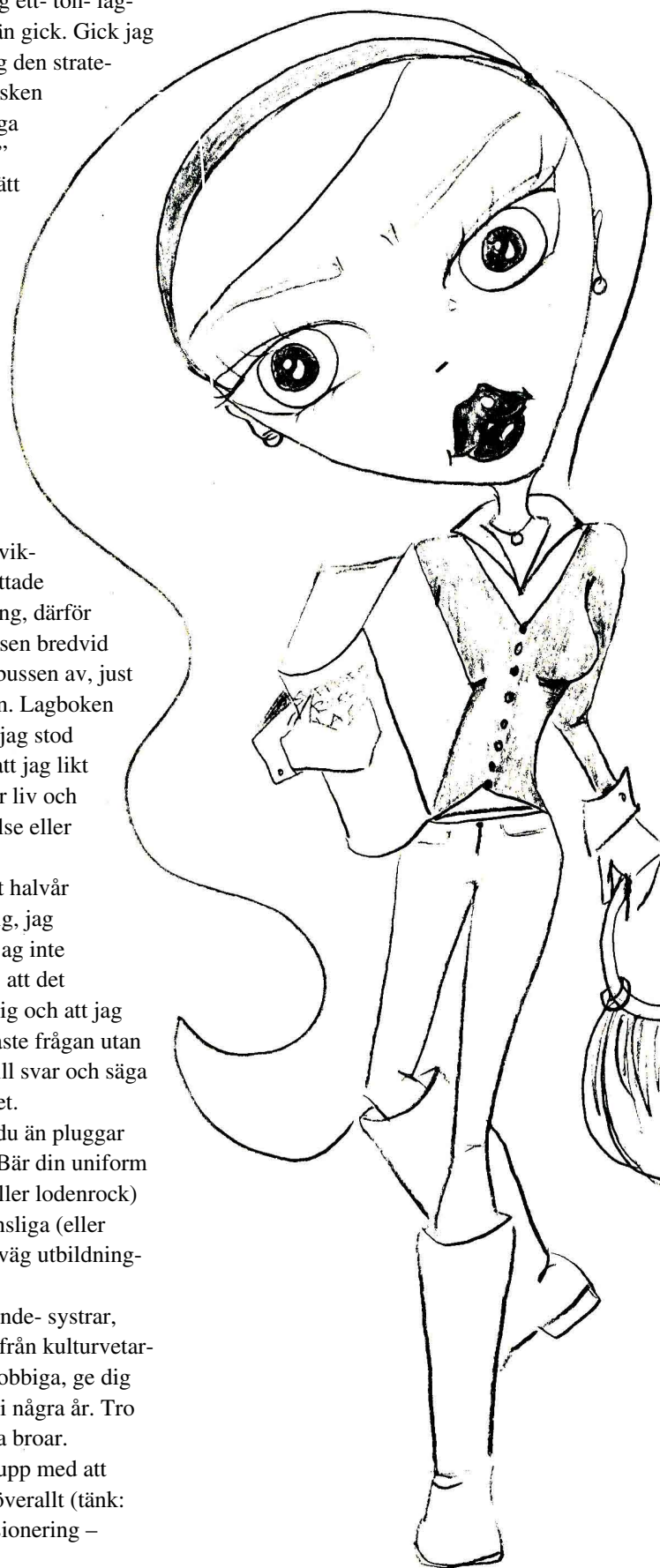
Det var även mycket viktigt att folk i allmänhet tittade på mig med en viss aktning, därför upptogs nästan alltid platsen bredvid mig på tunnelbanan och bussen av, just det, min stora fina blå vän. Lagboken ingav mig känslan av att jag stod snäppet över alla andra, att jag likt en läkare kunde råda över liv och död, nåja i alla fall fängelse eller frihet.

Det dröjde ungefär ett halvår innan min fåfänga lade sig, jag upptäckte helt enkelt att jag inte kunde ett skit om juridik, att det skulle ta flera år att lära sig och att jag inte kunde svara på enklaste frågan utan att humma något oklart till svar och säga att jag skulle kolla upp det.

Av vilken anledning du än pluggar på juristlinjen, var stolt! Bär din uniform (Canadian Goose jacka eller lodenrock) rakryggad och följ den ensliga (eller starta byrå med kompis) väg utbildningen stakar ut åt dig.

Och kära Legally Blonde-systrar, skulle de onda blickarna från kulturvetarna i palestinasjal bli för jobbiga, ge dig själv en rättfärgad nyans i några år. Tro det eller ej, det kan bygga broar.

Och, sluta för all del upp med att släpa med dig lagboken överallt (tänk: arbetsskada – förtidspensionering – fattigdom – the end). □

Galet, roligt och högst beroende- framkallande!

Av: Nikta Nabavi
Foto: Negin Tagavi

Visst har de flesta någon gång sett spexet lite varstans, på en fest eller på föreställning och möjligtvis givit oss ett leende eller två.

Vad de personer som inte är involverade i sekten...jag menar spexet... inte är medvetna om är vad som händer bakom kulisserna. Dock är livet som spexare för de flesta okänt och ibland ointressant. Men som invigd i spexet ter sig livet synnerligen annorlunda. Detta är mina reflektioner från insidan...eller... den andra sidan.

Det hela började en mycket het höstdag då jag efter en anmälan var på väg till audition för spexets årliga spexföreställning på punschverandan på Juristernas hus. Efter en aningens våldsamt provspelning som resulterade i en blommans kanske förtidiga död och jord över hela golvet fann jag mig själv med två dragroller till 2003 års spex. Alltsedan dess har mitt liv inte varit detsamma.

Det började småskaligt med repetitioner inför pjäsen varje söndag och onsdag.

Mycket snart fann jag mig längtande efter dessa guldglimtar i tillvaron då jag fick möjligheten att umgås med denna potpurri av galningar (ni vet vilka ni är).

Även om vi många gånger var oseriösa var vi även många gånger seriösa och lyckades få till ett bra spex...men det räckte inte för mig, jag hade fått mersmak. Vad skulle jag ta mig till om jag inte fick träffa dessa människor som drog dåliga ordvitsar och halvbra skämt. Vem skulle man nu slentrianförolämpa eller

bara hoppa på och spontankrama eller bita i axeln. Jag ställde mig synnerligen tveksam till att min "normala" umgängeskrets skulle se på detta något abnormala beteende med blida ögon.

Det fanns få tveksamheter då beslutet fattades och snart fann jag mig själv på varje manusmöte våren 2004. Under hela våren träffades vi varje torsdag och skrev manus. Personligen var jag inte skrivande utan smakråd vilket fritog mig från ansvar att presentera. Dock gav det mig möjligheten att ständigt närvara och sannerligen var ej min närvaro den mest frekventa. Tiden formligen flög iväg och snart var det sommar. Manusgruppen skiljdes åt för en kort ferieperiod. Sommaren är i mitt tycke en behaglig tid men det särdeles kalla vädret var inte det enda molnet på min himmel. Spexets frånvaro i mitt liv gjorde denna annars erkänt ljusa årstid lite mörkare.

Till hösten trodde jag ändå att jag frigjort mig från spexet och dess magiska inverkan, så jag bestämde mig för att söka nämnda grupp och se hur realiseringen av manuset fortskred. Det var allt som behövdes... När jag väl trodde att jag tagit mig ur sög de in mig igen. Innan jag visste ordet av hade jag anmält mig som regissör. Återigen fann jag mig på repetitionerna varje onsdag och söndag. Mötena var ej längre begränsade till repetitionerna utan vi såg även till att träffas utanför juristernas hus.

Under hösten hann vi med både middagar, adventsmys och lussebak, bland annat. Att vår uppsättning blev ett lyckat företag hjälpte inte min väg till avvänjning från denna beroedeframkallande glädjekälla. Efter att sista föreställningen spelats kände jag ett mycket stort vemod komma över mig, jag kom på mig själv då jag hade kon-

stiga sexuella beteenden för mig t.e.x. att rimma (ett mycket välkänt spexfenomen) i situationer som ingalunda krävde en dylik handling av mig. För denna gång kände jag även en större saknad efter medlemmarna i denna sekt... ehm detta spex. Jag kände mig tungsint och tog upp det med en av mina spexkollegor. Han informerade mig med världsvan röst att detta är ett känt fenomen, PSS "post spex syndrome" det är ett fenomen som drabbar alla spexare då sista föreställningen spelats och slutfesten är avslutad. Från den stunden visste jag att det inte finns någon utväg, once you go spex you can't go back. Till våren sökte jag manusgruppen...

Således har mitt liv förflutit sedan jag försökt att infiltrera spexet. Det visade sig istället vara spexet som infiltrerade mig... Detta är mina reflektioner från insidan. □

En hel del mer än "Objection, your honour!"

Av: Anna Schildknecht, Carolinn Hjälmsroth och Ida Lindholm

Vi lär oss att uttrycka oss formellt och korrekt i både skrift och tal. Vi lär oss juridisk metod, vi läser rättsfall och, framför allt, lagtext. Vi tillbringar timmar över böcker, vi slukar textfyllda sidor som inga andra.

Det är juridikstudentens vardag, det är det vi har gett oss in på och kämpar med i minst fyra och ett halvt år. Men i takt med att vi blir mer eller mindre inbitna läshuvuden och lär oss hitta i paragrafernas värld finns det andra delar som kommer till korta. Vart tog till exempel våra kunskaper i engelska vägen...?

ELSA Stockholm har sedan länge planerat att genomföra en föreläsningsserie i juridisk engelska. Idén kommer från ett liknande projekt i Lund som startades av ELSA där för två år sedan och blev en stor succé. Efter mycket arbete och organisering och i gott samarbete med våra sponsorer White & Case och Norstedts Juridik samt med stöd från Juridiska fakulteten har planerna nu kunnat bli verklighet. Resultatet är "Legal

English – en föreläsningsserie i juridisk engelska" som är i full gång för tillfället. Serien består av tio tillfällen, nio föreläsningar och ett seminarium.

Föreläsarna har olika bakgrund och föreläser inom sina specifika kunskapsområden och utifrån sina erfarenheter av att arbeta på och med engelska. För att göra serien så bred och mångsidig som möjligt kommer föreläsningarna att fokusera på språkliga frågor men även knyta an till juridiska ämnesområden där engelskan spelar stor roll. Målet har varit att undvika en renodlat teoretisk rad av föreläsningar. De är därför till stor del interaktiva och deltagarna kommer även att få omsätta sina kunskaper genom att skriva en mindre inlämningsuppgift. Denna utformas och korrigeras av juristlingvister på TransLegal Group och är en del av det som kommer att behandlas på seminariet.

Tack vare samarbetet med Norstedts Juridik som vill "bidra till utökad kompetens hos morgondagens jurister" har vi möjlighet att tillhandahålla Carl Svernlövs bok "Juridisk Engelska" som "kurslitteratur". Vår målsättning är att erbjuda deltagarna utbildning i juridisk engelska som komplement till innehållet i dagens juristutbildning. Vi vill även uppmärksamma det stora behov och den efterfråga på juridiskt inriktad språkutbildning som finns bland studenterna.

För närvarande erbjuds inga juridiska språkkurser vid Stockholms universitet samtidigt som arbetslivet ställer allt

högre krav på studenters kunskaper särskilt i engelska. Fredrik Lindblom på White & Case menar att: "Trots att vi i stor utsträckning fungerar som en svensk advokatbyrå i Sverige använder vi engelska i vårt dagliga arbete och märker att det blir allt viktigare inte bara att förstå engelska utan också att kunna arbeta med språket och använda det som ett redskap i förhandlingar och i rådgivning." White & Case bidrar förutom som projektsponsor även med en föreläsare från kontoret i London. Även Juridiska fakulteten är medveten om att språket får allt större betydelse för dagens jurister.

Peter Seipel, dekanus på Juridiska fakulteten säger att: "Juridiska fakulteten välkomnar ELSA:s initiativ "Legal English". Föreläsningsserien är ett värdefullt komplement till utbildningen på linjen och ger dessutom erfarenheter för utvecklingen av denna." Intresset för föreläsningsserien har varit mycket stort och projektet har fått stor uppmärksamhet. Till de 60 platser vi erbjuder fick vi in över 130 anmälningar! Tyvärr var vi därför tvungna att göra mer än hälften av de sökande besvikna. Givetvis känns detta tråkigt, men ELSA Stockholm har som mål att genomföra en fortsättning av föreläsningsserien nästa vår! □

KONTAKTUPPGIFTER

E-post:	legalenglish05@hotmail.com
Hemsida:	www.elsasweden.org/stockholm
Konto:	PG 1462853-1
Telefon:	Anna: 073 687 50 65
	Carolinn: 073 981 36 50
	Ida: 070 324 40 84

INTERVJUER MED DELTAGARE

Namn: Emmelie Pettersén

Varför valde du att gå föreläsningsserien?

Jag är allmänt språkkintresserad. Dessutom är jag medveten om att språkkunskaper idag är avgörande i arbetslivet.

Vilka förväntningar har du?

Jag förväntar mig att få en översikt över hur engelskan ska användas i olika områden.

Vad är ditt intryck hitintills?

Mycket bra. Föreläsningarna har varit grundläggande men ändå intressanta. Bästa beviset på det är att jag inte har några problem att hålla mig pigg och uppmärksam under en föreläsning på två timmar som startar kl 18.

Namn: Tobias Edvardsson

Varför valde du att gå föreläsningsserien?

Jag har arbetat och rest världen över med mitt företag och jag vill även i framtiden arbeta utomlands.

Vilka förväntningar har du?

Jag är van vid att se amerikanska avtalskontrakt från mitt tidigare arbete. Det ska bli intressant att få se olika delar av engelskan och juridiken. Jag har ingen aning om hur man använder engelskan inom miljö rätt så det ska bli väldigt intressant att få höra.

Vad är ditt intryck hitintills?

Bra och intressant

Namn: Paula Sundgren

Varför valde du att gå föreläsningsserien?

Jag tycker att det är ett bra komplement till juristlinjen och jag vill gärna lära mig mer engelska och engelsk terminologi.

Vilka förväntningar har du?

Jag förväntar mig en introduktion till ämnet och till engelsk terminologi. Eftersom upplägget är lite annorlunda än på juristlinjen och det är lite andra föreläsare än de vanliga man träffar på hoppas jag också på att få en annan synvinkel på hur det är att arbeta med juridik.

Vad är ditt intryck hitintills?

Mycket bra intryck! Föreläsningarna har varit intressanta.

MEDVERKANDE FÖRELÄSARE

Namn	Arbetsplats	Ämne
Annika Ryberg	Head of Group Intellectual Property, Electrolux AB	Intellectual Property Rights
Carl Svernlöv	Advokat, Baker & McKenzie	Juridisk engelska - skrivandets grunder
Elisabeth Bergman	Tax Director, KPMG	The EC Court of Justice and Tax Harmonisation
Jonas Ebbesson	Professor i miljö rätt, Juridiska fakulteten, Stockholms Universitet	Enviromental Law
Kaj Hobér	Advokat och delägare, Mannheimer Swartling	Arbitration
Kenneth Lewis	Advokat, Gamla Stans Advokater, Ordf. Advokater utan gränser	Human Rights
Patricia Shaughnessy	Universitetslektor i processrätt, Juridiska fakulteten, Stockholm Universitet	Legal Persuasion in English
Robert Houser	Juristlingvist, TransLegal Group Stockholm	The Anatomy of the Contract
Robin Bernstein	Juristlingvist, TransLegal Group Stockholm	Seminar
Martin Hughes	Advokat och delägare, White & Case, London	The Elegance Criterion

Att vilja, våga och vinna - en artikel om att ändra inriktning i livet.

Av: Jessica Levin

Att byta inriktning i livet är inte något man gör i en handvändning. Många gånger uppstår svårigheter och man möter ofta hinder på vägen. Men när man väl

har tagit sig in på den väg som skall leda en till ett nytt mål i livet – ett nytt yrke – upptäcker man till slut alla otaliga fördelar. Det gäller bara att våga släppa tryggheten och istället följa sina drömmar.

Efter gymnasieutbildningen började jag utbilda mig till grundskollärare. Jag funderade inte så mycket över min framtida yrkesbana eftersom jag redan sedan barnsben hade bestämt mig för läraryrket. Jag såg det som en självklarhet att jag skulle arbeta som lärare, utan att egentligen fundera varför. Detta skulle sedan visa sig vara delvis ett misstag. Under utbildningens gång fick jag snabbt insyn i vad läraryrket egentligen innebar, och jag började samtidigt hysa en viss tvekan för om det verkligen var något som passade mig. I ärlighetens namn var jag rätt ointresserad av många kurser i utbildningen. Trots detta valde jag att fortsätta, jag trodde att allt skulle ordna sig när jag väl fick komma ut i arbetslivet.

Fyra och ett halvt år senare tog jag min lärarexamen och gav mig direkt ut i arbetslivet. Jag borde väl då, efter flera år i skolbänken, ha varit fylld av nyfikenhet och förväntan av att få praktisera mina nyvunna kunskaper. Jag såg det mest som ett nödvändigt ont att börja arbeta. Efter att ha arbetat några månader kände jag mig visserligen nöjd över att jag klarade av mina arbetsuppgifter.

Samtidigt kände jag mig otillfredsställd, - ville jag verkligen arbeta med detta resten av mitt liv eller åtminstone ett flertal år framåt? Visst tyckte jag om mina elever och jag skötte mina arbetsuppgifter klanderfritt. Men var

fanns engagemanget och drivkraften? Jag jämförde mig ofta med mina kollegor som verkade brinna av engagemang och kreativitet, och jag fick ofta dåligt samvete över att jag inte verkade dela deras iver. Jag kände mig helt enkelt för blasé och ointresserad av mitt yrke. Det som till slut fick mig att bestämma mig var det absolut allra viktigaste – eleverna. Eftersom lärare har en sådan viktig roll i samhället och därmed ett otroligt stort ansvar inför barnens framtid, kände jag mig oansvarig och otillräcklig. Jag tyckte det var orättvist att jag inte kunde ge dem vad de egentligen behövde och hade rätt till.

När kommande termin började närma sig var jag tvungen att välja, fortsätta min lärartjänst eller göra något helt annat. Jag valde det sistnämnda, sade upp mig, min lägenhet och min pojkvän och åkte helt sonika till Spanien för att fundera över min framtid.

För mig var det verkligen nödvändigt

att bryta upp med allt för att försöka få klarhet i vem

jag egentligen var,

och vad jag ville göra med mitt liv. Jag funderade mycket under månaderna i Spanien och jag hade fördelen att träffa många intressanta människor (därav några jurister) som gav mig uppmuntran och inspiration. Jag kom tillbaka till Sverige som en lyckligare människa men fortfarande utan att veta vad jag skulle ta mig till. En känsla av otrygghet och dåligt samvete började infinna sig. Jag hade inget arbete, inga pengar och ingen fast bostad – vad skulle jag göra?

Under en promenad i ett vinterkallt

Jokkmokk bestämde jag mig. Min syster berättade att hon skulle börja juristutbildningen i Uppsala, och frågade om det kanske skulle vara något även för mig. Det föll sig så naturligt och kändes så självklart, jag hade svaret - jag skulle utbilda mig till jurist! Så här är jag nu, inne på min femte termin på juristutbildningen, och det känns verkligen rätt. Denna gång kan jag knappt vänta till jag får komma ut i arbetslivet och arbeta som en praktiserande jurist. Nu har jag ett mål med utbildningen - jag studerar inte bara för att klara nästa tentamen, utan för att kunna klara av mina kommande arbetsuppgifter.

Även fast man inte trivs med sitt yrke kan det kan naturligvis kännas svårt att påbörja något nytt. Att lämna tryggheten och istället utlämna sig till det okända kan te sig som skrämmande - man vet vad man har men inte vad man får. Men oftast är det mödan värt. Att trivas med sitt yrke är otroligt viktigt eftersom man kommer tillbringa större delen av sitt liv ute i arbetslivet. Jag anser det nästintill omöjligt att finna lycka och harmoni i livet om man inte trivs med sitt arbete. Samtidigt kan det uppstå vissa svårigheter när man väljer att omskola sig. Den största nackdelen är

”Tidigare ansåg jag att det var rätt onödigt att jag ’slösat iväg’ 6 år på lärarutbildningen/yrket, men insåg senare att det var tvärtom.”

framförallt pengar. CSN beviljar endast 6 år studiemedel, vilket innebär att det ofta inte är möjligt att utbilda sig mer än en gång med beviljat studiemedel. Själv har jag fått arbeta hårt på somrarna, och skall från och med nästa termin ta ett ordinärt banklån för att klara av den ekonomiska biten. Jag har också noterat att många blir stressade över åldersaspekten. Många anser att det är för sent att omskola sig, om man inte har påbörjat en utbildning inom de närmsta åren efter gymnasiet. Enligt mig är

åldern helt oväsentlig, det är aldrig för sent att omskola sig. Jag var 27 år när jag började på juristutbildningen och kommer att ha mer än 30 år kvar att arbeta när jag är färdig. Tanken på att jag istället skulle arbeta i 30 år med något jag inte trivs med, ter sig för mig som en mardröm!

Tidigare ansåg jag att det var rätt onödigt att jag "slösat iväg" 6 år på lärarutbildningen/yrket, men insåg senare att det var tvärtom. Det har gett mig otroligt mycket; studievana, självkänsla och arbetslivserfarenhet. Det är påtagligt lättare att studera nu i jämförelse med

under lärarutbildningen. Förutom att jag funnit en god studieteknik är det allmänt lättare att relatera och förankra ny kunskap till gammal. På några få år händer det mycket i livet, man får en viss mognad och livserfarenhet vilket skapar trygghet. Samtidigt måste jag påpeka vikten av att man verkligen är motiverad av att ta tag i nya studier. Det kan naturligtvis vara tungt att tillbringa så pass många år i skolbänken, därför måste viljan och ambitionen finnas. För mig har detta inte varit något problem. Jag var snarare mer skoltrött under lärarutbildningen, antagligen på grund av

bristande intresse.

Jag har aldrig ångrat mitt val av att påbörja en ny utbildning. Det händer visserligen att jag längtar tillbaka till läraryrket, det är trots allt ett privilegium att få arbeta med barn och ungdomar. Det går heller inte att förneka att jag längtar tills jag äntligen blir "vuxen" och får arbeta, sätta bo och tjäna lite pengar för omväxlings skull. Slutligen vill jag poängtera vikten av att man verkligen lyssnar på sin inre röst, och inte fastnar i samhällets alla konventionella krav. Har man viljan så har man också förmågan – ingenting är omöjligt! □

SKILJAKTIGT

Av: Rickard Karlsson

Lagen om skiljeförfarande firades i Stockholm.

Skiljedomare hade rest hit från världens alla hörn, när 5-års firande gick av stapeln i december, på Operaterassen. Det märktes att regler om skiljedomsrätt från vårt land används internationellt.

Några önskemål om hur våra regler kan förbättras framfördes. Ett av önskemålen var att förarbetena (the travaux preparatoires) bör göras mer lättillgängliga för personer utanför Sverige.

Här hemma är det lättare att få tag på översättningar, Professor Lars Heuman och Advokat Finn Madsen har båda skrivit böcker på engelska som behandlar förarbetena.

Stockholm har utbildningar inom skiljedomsrätt

Stockholm är det enda universitetet som har satsat på skiljedomsrätt. Stockholm har en ettårig mastersutbildning om internationellt skiljeförfarande. Denna mastersutbildning har funnits i två år, fast inga svenska studenter har sökt. Över 100 utländska studenter brukar söka, och de 25 bästa väljs ut. Den första terminen om 20 poäng består av teoretiska studier och rättegångsspel (mock arbitration). Studenterna tränar på att vara ombud och skiljemän. Den andra terminen om 20 poäng skriver studenterna uppsats (thesis). En grundläggande 10-poängs specialkurs på svenska finns också.

Många är verksamma inom skiljedomsrätt i Stockholm

Det finns många verksamma inom skiljedomsrätt i Stockholm. Exempel: Vetenskapliga institutet för

skiljedomsrätt, som är en universitetsorganisation. Det finns ett specialbibliotek om skiljedomsrätt på Stockholms Universitet. En nybildad förening med äldre advokater är the Swedish Arbitration Association. Stockholms Handelskammarens Skiljedomsinstitut bedriver kommersiell verksamhet och administrerar skiljeförfaranden och seminarieverksamhet. Commercial Center är en forskningsorganisation vid juridiska fakulteten. Commercial Center har fått stora donationer och företräds i praktiken av Professor Kleineman. Även organisationen ICC, med säte i Paris, bedriver seminarier i Sverige.

En av fördelarna med the Swedish Arbitration Act, jämfört med the UNCITRAL Model Law, är att den tar upp frågor om rättegångskostnader.

För mer information, se ICC: s hemsida; www.iccwbo.org □

Varför Juristernas Bokhandel finns

Juristernas Bokhandel startades 1988 av studenter och lärare i samråd för att sätta prispress på kurslitteraturen. Vidare ville man ge juristerna en egen fullsorterad bokhandel i Juristernas hus. Bokhandeln drivs utan några som helst kommersiella intressen, tvärtom subventioneras bokhandeln med ca 1 miljon kronor per läsår.

Vi håller låga priser över lag och enligt en artikel i DN Konsument från augusti 1998 låg vi överlägset bäst till i jämförelse med våra konkurrenter. Vi försöker dessutom att lagerhålla alla böcker till alla kurser i den mån detta är möjligt. Det är vidare bara genom oss du kan handla Juridiska institutionens kompendier samt våra egna kompendier med tentafrågor.

”Trots att Akademibokhandeln försöker hänga med nedåt kan man snabbt konstatera att studenterna raskt sparar 500 kronor första terminen på att välja Juristernas bokhandel.”

ur DN Konsument 31/8 1998

Har du inga pengar till kurslitteraturen just nu? Använd i så fall vår fakturaservice. Mot en mindre avgift kan du handla mot faktura och betala via post eller bankgiro 30 dagar senare. Vi tar en kreditupplysning på dig och om allt ser bra ut får du ett kort som du visar upp vid varje köptillfälle. Du som haft konto tidigare behöver bara stämma av det med oss i butiken så får du också ett nytt kort som visas upp vid varje fakturaköp.

Under terminerna kan du också handla din kurslitteratur från vår nätbutik. Du kan få böckerna hemskickade eller hämta dem i butiken. Gå in på Juristernasbokhandel.nu

Välkommen!

Besöksadress

Frescativägen 18 (Juristernas Hus)

Postadress

Box 50094, 104 05 STOCKHOLM

Öppettider

mån - tors

fredagar

10.30-17.00

10.30-15.00

Telefon

butik

ang. fakturor

fax

www.juristernasbokhandel.nu

08 612 47 40

08 612 28 90

08 612 18 89

Hur påverkas rättsprocessen av media?

Av: David Munck

Att media på senare år blivit en viktig aktör i rättsprocessen torde få betvivla. I syfte att fördjupa förståelsen för hur detta sker, ordnade Lunds domarakademi en paneldebatt i ämnet strax före jul.

Paneldebattens moderator, hovrättslagmannen Staffan Levén, berättade att han försöker skapa ett nätverk av domare med medieerfarenhet som ska bidra till bättre kommunikation mellan domare och media och ge medierna ökad kunskap om domarens roll. Levén nämnde Tumba-målet som ett aktuellt exempel på behovet av ett sådant nätverk. Och sett i ljuset av Motala-fallet, som senare uppkommit, framstår väl Levéns initiativ som välbehövligt.

I debattpanelen fanns representanter för olika yrkesgrupper som är med i mötet mellan massmedia och rättsväsendet. Hans Månsson, förre ansvarige utgivaren för Sydsvenskan, menade att media ökar rättssäkerheten:

- I fallen med Joy Rahman, raggaren Keith Cederholm, mordet på puben Broder Tuck samt det av Uppdrag Granskning uppmärksammade fallet med "incestdömde Ulf" bidrog media till att den dömda fick resning och upprättelse. Gemensamt för dessa fall är att de inte fick mycket uppmärksamhet i första instansen. Jag kan inte komma på ett enda fall där en rättegång, som uppmärksammats av media redan när den pågått, senare har lett till resning. Det visar att domare skärper sig extra när de

vet att de är granskade.

- Men ibland agerar media på sätt som kan skada rättsprocessen. Senaste exemplet är kanske när Norrländska Socialdemokraten publicerade namn och bild på män som dömts för våld mot kvinnor. Offrens benägenhet att berätta om våld i hemmet kan minska om de upplever en risk att deras pappa eller sambo hamnar i tidningen, fortsatte Hans Månsson.

Polisöverintendenten Leif Jennekvist berättade att man på 70-talet inom polisen fick lära sig att "akta sig" för media och prata så lite som möjligt med journalister. Idag har polisen istället en strategi för att dra nytta av media. En som bidrog mycket till detta är enligt Jennekvist polisens tidigare presstalesman Claes Cassel, som innan poliskarriären hade jobbat som journalist. Jennekvist var dock kritisk till att kvällspressen ibland skapar en

"Thomas Olsson ... menade att advokater inte bör vara rädda för journalister utan istället bör sträva efter ett ömsesidigt informationsutbyte med respekt för båda yrkenas integritet."

med polisen konkurrerande tipstelefon, dit personer som sitter inne med viktig information om uppmärksammade brott kan ringa och bli intervjuade, med följden att viktigt bevismaterial riskerar att spolieras för utredningen.

Tf överåklagaren Agneta Blidberg, mest känd från Mijailovic-rättegången, menade att de s k läckorna hos polis och åklagare är ett problem och att meddelarfriheten på detta område därför borde ses över:

- Anna Lindh höggs ner den 10 september 2003. Den 11 september fick vi kännedom om NK-filmen, den 12 september la vi ut en bild därifrån på polisens interna underrättelsenät, och den 13 september fanns denna bild i alla tidningar. Det gjorde att vittnen, som vi ännu inte hunnit förhöra, fick sin minnesbild påverkad av media. Vidare

gjorde läckor till pressen att Mijailovic fick mindre förtroende för dem som förhörde honom och under en tid vägrade ställa upp på fler förhör.

Thomas Olsson, som var försvarsadvokat till "incestdömde Ulf", menade att advokater inte bör vara rädda för journalister utan istället bör sträva efter ett ömsesidigt informationsutbyte med respekt för båda yrkenas integritet.

- Uppdrag Granskning reporter Hannes Råstams viktigaste insats för min klient var inte att ge fallet publicitet, utan framför allt det kopiösa utredningsarbete som han lade ner. Hannes Råstam och jag hade telefonkontakt flera gånger om dagen, sa Thomas Olsson, som också menade att den för långt gångna sekretessen i den ursprungliga rättegången försvårade och fördröjde hans klients upprättelse.

Nuvarande hovrättspresidenten Anders Iacobaeus, som var tingsrättens ordförande när Malexandermördarna dömdes där, berättade att han under tiden för denna rättegång försökte undvika att följa vad pressen skrev, för att

ovidkommande information inte skulle påverka honom - "det är därför Fru Justitia har ögonbindel!".

Och förre pressombudsmannen Pär-Arne Jigenius menade att medias stora fokus på vissa fall också kan ha en baksida: kanske riskerar vissa fall, som inte uppmärksammas, att bli torftigare utredda om för mycket resurser överförs till de spektakulära fallen. Jigenius tycktes också liksom Staffan Levén nästan ha förutskickat Motala-fallet när han gjorde följande påpekade:

- Ibland tar medias granskning av rättsväsendet formen av hård kritik mot domstolarna, när det i själva verket snarare är så att gällande lag inte stämmer överens med det allmänna rättsmedvetandet. □

Juridiska Föreningen vid Stockholms
Universitets tidning

Box 500 84
104 05 Stockholm

Tel: 08 - 15 69 71
Fax: 08 - 612 91 11
E-post: iusbararen@jf.su.se
Hemsida: www.jf.su.se

Chefredaktör:
Negin Tagavi

Andreredaktör:
Nahal Karini

Art Director:
William Dahlheim

Övrig redaktion:
Babak Dadvar
Bim Å Schär
Golnaz Hashemzadeh
Kim Reenaas
Johannes Wickbom
Helena Bergenheim
Andreas Hamrén
Therese Odén
Christina Kans
Nikta Nabavi
Anna Schildknecht
Carolinn Hjälmmroth
Ida Lindholm
Jessica Levin
Rickard Karlsson
David Munck

Ansvarig utgivare:
Mikael Mackiewiz

Tryckeri:
Katarina Tryck
Hammarby fabriks väg 31
120 33 Stockholm

Upplaga:
4200 ex

Tidningen är politiskt och religiöst obunden. För signerade artiklar svarar respektive författare. För ej beställt material ansvaras ej. Alla texter lagras digitalt.

De lyckliga som har tagit sin jur kand!

Ahlkvist Linn
Akdogan Kennedy
Al Hachami Barbara
Andersson Simon
Andersson Stråth Kristoffer
Andrén Joahna
Aspegren Tom
Axelsson Liselotte
Axland Mikael

Bacirtzis Nicolina
Bashiri Keyvan
Bergquist David
Bigner Magnus Erik
Björklund Karin
Björklund Tobias
Brohman Ola
Bumgarth Per-Owe
Bäcklander Sara

Carl bom Nicklas
Carlsson Therese
Cernjul Erik
Claeson Cecilia
Dukic Danijela
Durdevic Miroslav

Ekegren Per

Löfholm Andreas

Magnusson Mikael
Mallo Maya
Moschonas Caroline

Norelius Pontus
Nunez Eva-Lisa

Olbers Caroline

Ramsten Elida
Ronen Helen

Saarinen Maj
Sagnérius Anneli
Sanaei Mehrdad
Sarkany Anna
Sarman Fredrik
Segenstedt Alexandra
Seideman Miriam
Sjöberg O'loughlin Anna
Sjögerud Monica
Sjöstrand Thomas
Spangenberg David
Strid Herman
Svensson David
Svärd Karin
Söderqvist Adam
Sörensson Anna

Tistam Jeanette
Tranquilli Robert
Törner Berg Fredrik

Vig Mari
Vogel Fredrik

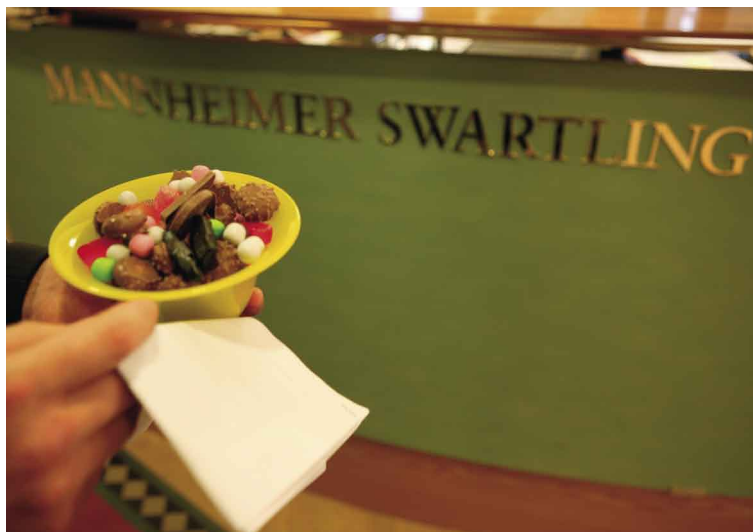
Wallen Anders
Walther Ulf
Wellenius Lisa
Westblom Ester
Widell Edlund Weronica
Wroblewski Nathalie

Zamek Sandra

Östh Patrik

Ett stort grattis önskar redaktionen!

Det är ALDRIG för sent att *bestäm*ma sig

DU ÄR MITT UPPE i dina juridiska studier eller håller kanske rent av på att avsluta dem. Men vilken inriktning ska din karriär få?

Siktar du på något inom affärsjuridiken? På Mannheimer Swartling har du alla möjligheter att bli varm i kläderna innan du bestämmer dig för vilken väg du vill gå. Genom att vi är specialiserade inom en rad olika områden, kan du pröva olika inriktningar innan du hittar det område som just du vill satsa på.

Vi erbjuder anställning och omfattande vidareutbildning till dig som är färdig jurist – med eller utan praktisk erfarenhet. Efter ditt första år hos oss kan du komplettera dina erfarenheter med ytterligare studier, tingstjänstgöring eller praktik av annat slag.

På www.mannheimerswartling.se/blienavoss kan du läsa mer om vad vi har att erbjuda och hur du gör för att ansöka.

Välkommen!

www.mannheimerswartling.se/blienavoss

MANNHEIMER SWARTLING

ANSTÄLLNINGSAVTAL

§ 1

§ 1:4

§ 1:1

§ 1:5

§ 2

§ 1:2

§ 2:1

§ 1:3

Sökes: unga jurister som inte ryggar för utmaningar.

VINGE
www.vinge.se